

Meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling

geactualiseerde versie 01-01-2019

Vastgesteld door de Kinderopvanggroep
Ten behoeve van de (pedagogisch) medewerkers en directeuren werkzaam op locaties van

Kinderstad Tilburg en Kinderstad Waalre

Horizon Kinderopvang in Valkenswaard

Kindercrèche in Tilburg

Sterre Kinderopvang in Tilburg

Kinderopvang Thuis in Tilburg e.o. (gastouderopvang)

En de medewerkers van Servicebureau kinderopvang

Deze meldcode¹ is gebaseerd op de
Standaard Meldcode Brancheorganisatie Kinderopvang (BK) 2013
en het

Protocol 'kindermishandeling en grensoverschrijdend gedrag' voor de kinderopvang van de
branchepartijen

BOinK , Brancheorganisatie Kinderopvang (BK), Branchevereniging Maatschappelijke Kinderopvang
(BMK) en Sociaal Werk Nederland (SWN) juni 2018

¹ De standaard meldcode is waar nodig aangepast en aangevuld voor de locaties van Kinderstad, Horizon Kinderopvang, Kindercrèche, Sterre Kinderopvang, en Kinderopvang Thuis.

Inhoudsopgave

Een woord vooraf	3
Inleiding	4
Definities	6
I. Route bij signalen van huiselijk geweld en kindermishandeling	8
Stap 1: In kaart brengen van signalen	10
Stap 2: Collegiale consultatie en zo nodig raadplegen van Veilig Thuis of een deskundige op het gebied van letselduiding	11
Stap 3: Gesprek met de ouder (en indien mogelijk met het kind).....	13
Stap 4: Weeg aard en ernst van het huiselijk geweld of kindermishandeling en bij twijfel altijd raadplegen van het Veilig Thuis	14
Stap 5: Beslissen: zelf hulp organiseren of melden	21
II. Route bij signalen van mogelijk geweld- of zedendelict door een collega jegens een kind	24
Stap 1A: Signaleren	27
Stap 1B: Direct melding doen van vermoeden van geweld- of zedendelict jegens een kind bij Raad van Bestuur	28
Stap 2: In overleg treden met vertrouwensinspecteur.....	30
Stap 3: Aangifte doen	30
Stap 4: Handelen naar aanleiding van het onderzoek van de politie.....	32
Stap 5: Nazorg bieden en evalueren.....	33
III. Route bij signalen van seksueel grensoverschrijdend gedrag tussen kinderen onderling	34
Stap 1: In kaart brengen van signalen	36
Stap 2: Melden van het gedrag	37
Stap 3: Beoordelen ernst van het gedrag	38
Stap 4: Maatregelen nemen.....	39
Stap 5: Handelen en nazorg bieden	40
IV. Route bij dreigende (maatschappelijke) onrust.....	41
Stap 1: In kaart brengen signalen onrust en registratie vanuit Route 2 en/of Route 3	42
Stap 2: Strategie aanpak op basis inschatting grootte incident.....	43
Stap 3: Crisisteam bij elkaar roepen. Mogelijk opschaling naar PSHi	44
Stap 4: Nazorg bieden en evalueren.....	46
V. Verantwoordelijkheden in het scheppen van randvoorwaarden voor een veilig werk- en meldklimaat.....	47
VI. Sociale kaart.....	50

Een woord vooraf

Deze meldcode is bedoeld voor iedereen die werkzaam is in of voor de locaties van Kinderstad Tilburg en Kinderstad Waalre, Horizon Kinderopvang, Kindercrèche, Sterre Kinderopvang en gastouderbureau Kinderopvang Thuis.

Wij hebben de *standaard meldcode* van de Brancheorganisatie Kinderopvang 2013 en het *Protocol 'kindermishandeling en grensoverschrijdend gedrag' voor de kinderopvang van branchepartijen BOinK, Brancheorganisatie Kinderopvang (BK), Branchevereniging Maatschappelijke Kinderopvang (BMK) en Sociaal Werk Nederland (SWN) juni 2018* gebruikt als basis en deze aangepast en specifiek gemaakt voor onze organisatie. Door hierbij aan te sluiten kunnen wij verplichte wijzigingen vanuit wet- en regelgeving goed doorvoeren en houden wij onze Meldcode actueel.

Naast de meldcode voor huiselijk geweld en kindermishandeling in thuissituaties (Route 1) zijn er 3 extra routes ontwikkeld.

Route 2 heeft betrekking op hoe gehandeld kan worden bij vermoedens van kindermishandeling door een (pedagogisch) medewerker waarbij sinds juli 2013 een meldplicht van toepassing is.

In Route 3 is uitgewerkt hoe gehandeld kan worden bij seksueel grensoverschrijdend gedrag tussen kinderen onderling.

Route 4 is van toepassing als we als kinderopvang te maken krijgen met een (dreigende) klacht of als er onrust dreigt te ontstaan door een melding bij de ouders. Om daar zorgvuldig op te reageren is deze Route bij dreigende (maatschappelijke) onrust toegevoegd.

Jaarlijks zijn tienduizenden kinderen en volwassenen slachtoffer van mishandeling, verwaarlozing of misbruik. Onderzoek wijst uit dat professionals die met een meldcode werken 3 keer zo vaak ingrijpen als collega's waar zo'n code niet voorhanden is. Dat alleen al maakt het werken met een meldcode dubbel en dwars waard.

Wij hebben altijd gewerkt met onze eigen protocollen in situaties van vermoeden van vormen van kindermishandeling, misbruik, verwaarlozing of huiselijk geweld. *De reden om aan te sluiten bij de door branchepartijen ontwikkelde standaard voor de kinderopvang is voornamelijk van praktische aard.*

Januari 2019

Raad van Bestuur Kinderopvanggroep

Geert de Wit en Harriëtte Koning

Inleiding

In 2013 is het Besluit vaststelling minimumeisen verplichte meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling in werking getreden. Dit besluit verplicht organisaties om een meldcode vast te stellen en kennis en gebruik ervan te bevorderen. In het kader van kwaliteitszorg wordt de plicht opgelegd om een meldcode te hanteren voor huiselijk geweld en kindermishandeling, daaronder ook begrepen seksueel geweld, vrouwelijke genitale verminking (ook wel genoemd meisjesbesnijdenis) en eer gerelateerd geweld. De verplichting geldt voor organisaties en zelfstandige (pedagogisch) medewerkers in de gezondheidszorg, onderwijs, kinderopvang, maatschappelijke ondersteuning en jeugdzorg.

Wijzigingen in de meldcode per 01-01-2019

De wetgeving waarin de meldcode is vastgelegd wijzigt per 2019. Vanaf dat moment is het verplicht om met een **afwegingskader** te werken in route I. Het afwegingskader beschrijft wanneer en op basis van welke overwegingen, het melden van vermoedens van huiselijk geweld en/of kindermishandeling als noodzakelijk wordt beschouwd. Het afwegingskader formuleert daarnaast wanneer hulpverlening bieden of organiseren (ook) tot de mogelijkheden behoort. Het afwegingskader is opgenomen in stap 4 van de meldcode. In stap 5 van de meldcode wordt vervolgens een beslissing genomen op basis van de afweging die gemaakt is in stap 4. De stappen 1 tot en met 3 van de meldcode wijzigen inhoudelijk niet.

Wettelijke meldplicht *bij vermoeden van geweld- of zedendelict jegens kind door collega.* Wij zijn als houder van een kinderopvanglocatie (zie definitielijst) wettelijk verplicht om contact op te nemen met een vertrouwensinspecteur bij aanwijzingen dat een collega geweld gebruikt of een zedendelict begaat of heeft begaan en een kind hiervan het slachtoffer is.

Wettelijk meldrecht

Iedere beroepskracht met een beroepsgeheim of een andere zwijgplicht heeft het wettelijk recht om, zo nodig zonder toestemming van (de ouders van) hun cliënt, vermoedens van kindermishandeling of huiselijk geweld, bij Veilig Thuis te melden. Daarnaast omvat het meldrecht het recht voor de beroepskracht om, zonder toestemming van de cliënt, op verzoek van Veilig Thuis informatie over betrokkene te verstrekken. De regels voor het verbreken van het beroepsgeheim gelden voor alle situaties waarin een cliënt zich in een ernstige situatie bevindt. Voor een zorgvuldige besluitvorming is het noodzakelijk dat de beroepskracht de situatie, voordat hij zijn besluit neemt, bespreekt met een deskundige collega en zo nodig ook (op basis van anonieme cliëntgegevens) advies vraagt aan Veilig Thuis. Verder is het van belang dat de aanwezigheid van voldoende relevante feiten of signalen en zorgvuldige verzameling van deze feiten en signalen aantoonbaar is, en dat er een zorgvuldige en concrete afweging van belangen is geweest. Het wettelijk meldrecht geldt ook als er alleen meerderjarigen bij het huiselijk geweld zijn betrokken.

Scholing / deskundigheidsbevordering

Het signaleren van kindermishandeling /huiselijk geweld is een belangrijke competentie voor (pedagogisch) medewerkers. In het scholingsbeleid van onze organisatie en in de locatiescholingsplannen is scholing e/o deskundigheidsbevordering opgenomen:

- Jaarlijks worden er vanuit het SBK scholingsbijeenkomsten door Veilig Thuis aangeboden voor (pedagogisch) medewerkers. In ieder geval bedoeld voor de nieuwe (pedagogisch) medewerkers, maar zeker ook nuttig voor pedagogisch medewerkers van wie de training al weer enige tijd geleden is. De directeur kan zelf bepalen en bijhouden wie er naar deze training gaan / geweest zijn;
- Daarnaast moet het kindermishandeling ten minste jaarlijks op de agenda van een teambijeenkomst worden ingepland. Daarbij kan dan worden teruggekeken op trajecten met zorg om veiligheid van kinderen en hoe die zijn opgepakt. Er kunnen

casussen worden besproken en de 4 routes in onze meldcode kunnen worden doorgenomen;

- Ook kan het spel “Pak Vast: Grip op Kindermishandeling” gespeeld worden. Verkrijgbaar via Kwaliteit en Pedagogiek en speciaal ontwikkeld voor teams.

- [App Meldcode kindermishandeling kinderopvang:](#) te downloaden via de App-store voor iPhone en iPad op locatie. En via Play-store voor smartphones. Een handig hulpmiddel om snel inzicht te krijgen in de te nemen stappen bij signalen van kindermishandeling e/o huiselijk geweld.

Document met bijlagen

Praktische achtergrondinformatie, observatielijsten, checklists voor gesprekken en toelichting op elementen uit de meldcode.

Definities

Kinderopvang	Verzamelnaam voor kinderdagopvang, buitenschoolse opvang, peuteropvang en gastouderopvang.
Kinderopvanglocatie	Waar in deze meldcode gesproken wordt over kinderopvanglocatie, wordt bedoeld een (kinderopvang)voorziening waar minimaal één van de vier kinderopvangvormen (dagopvang, peuteropvang, buitenschoolse opvang, gastouderopvang) wordt aangeboden.
Kinderopvang Thuis	Het gastouderbureau dat bemiddelt tussen gastouders en vraagouders.
Raad van Bestuur	Degene aan wie onze organisatie als bedoeld in de Handelsregisterwet 2007 toebehoort en die met deze organisatie onze kinderopvanglocaties, Kinderopvang Thuis en peuterspeelzalen exploiteert.
Directeur	De leidinggevende van een kindercentrum, van het gastouderbureau, of van medewerkers van het Servicebureau Kinderopvang.
(Pedagogisch) Medewerker	De beroepskracht die binnen of voor de kinderopvanglocatie werkzaam is en die in dit verband aan kinderen zorg, begeleiding of een andere wijze van ondersteuning biedt. Hieronder vallen in ieder geval de pedagogisch medewerker, vrijwilliger ² , gastouder ³ , , flexwerker, zelfstandige zonder personeel (zzp'er), gedragswetenschapper, directeur, bemiddelingsmedewerker, Raad van Bestuur.
Vrijwilliger	Degene die structureel al dan niet tegen een vrijwilligersvergoeding op regelmatige, niet incidentele basis werkzaam is in de kinderopvang en is belast met verzorging, opvoeding en bijdrage aan ontwikkeling van kinderen.
Bemiddelingsmedewerker	De medewerker werkzaam bij Kinderopvang Thuis en die in dit verband voor gastouders en vraagouders bemiddelt en begeleidt bij gastouderopvang.
Gastouder	De natuurlijke persoon van 18 jaar of ouder die gastouderopvang aanbiedt. De opvang kan plaatsvinden in het huis van de ouder of de gastouder.

² Een vrijwilliger is geen (pedagogisch) medewerker. In deze meldcode kan in sommige gevallen ook vrijwilliger gelezen worden volgens de opgestelde definitie

³ Bij een gastouder wordt in principe niet gesproken over een (pedagogisch) medewerker. In deze meldcode kan echter daar waar (pedagogisch) medewerker staat, ook gastouder gelezen worden.

Volwassen huisgenoot	De volwassen huisgeno(o)t(en) van de gastouder die mogelijk in contact kom(t)(en) met de kinderen die worden opgevangen in het huis van de gastouder.
Ouders / verzorgers	De volwassenen of volwassene die verantwoordelijk zijn / is voor de zorg en opvoeding van het kind; ouder(s), verzorger(s), voogd. Daar waar ouders geschreven wordt, wordt ook verzorgers of ouder / verzorger bedoeld.
Vraagouder	De ouder die zijn kind naar de gastouderopvang brengt.
Kwaliteitsfunctionaris	De medewerker werkzaam voor de kinderopvangorganisatie en alle daaronder vallende locaties met specifieke deskundigheid op het terrein van kindermishandeling en huiselijk geweld. Daar waar kwaliteitsfunctionaris wordt geschreven kan ook gedacht worden aan de directeur kwaliteit en pedagogiek.
IKO	Intern Kindgericht Overleg: deelnemers zijn directeur, directeur kwaliteit en pedagogiek, kwaliteitsfunctionaris, jeugdverpleegkundige, schoolmaatschappelijk werker.
Veilig Thuis	Nieuwe naam voor Steunpunt Huiselijk Geweld en Advies- en Meldpunt Kindermishandeling.
Vertrouwensinspecteur	Een vertrouwensinspecteur is werkzaam bij de Inspectie van het Onderwijs. De vertrouwensinspecteur heeft geheimhoudingsplicht en is bij wet uitgezonderd van het doen van aangifte. Voor de kinderopvang is de vertrouwensinspecteur als deskundige aangewezen door de Minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid. Onze Raad van Bestuur is verplicht om bij een vermoeden van een zeden- of geweldsdelict door een werknemer (met taken belast persoon) de vertrouwensinspecteur te raadplegen
(Zeden) politie	De enige plek waar aangifte kan worden gedaan van een geweld- of zedenmisdrijf. Politie onderzoekt een vermoeden en doet aan waarheidsvinding.
Zij	Waar gesproken wordt over zij kan zowel hij als zij van toepassing zijn.

I. Route bij signalen van huiselijk geweld en kindermishandeling

Stap 1: In kaart brengen van signalen

De (pedagogisch) medewerker⁴:

- observeert kinderen en ouders;
- raadpleegt signalenlijst (bijlage 1 en 2);
- bespreekt signalen met directe collega's en directeur;
- deelt de zorg met ouders;
- registreert.

Stap 2: Collegiale consultatie en zo nodig raadplegen Veilig Thuis of een deskundige op het gebied van letselduiding. De directeur:

- consulteert:
 - in een IKO;
 - Veilig Thuis of een deskundige op het gebied van letselduiding;
 - eventueel andere organisaties;
- bespreekt uitkomsten consultaties met ouders en met (pedagogisch) medewerkers
- registreert.

Stap 3: Gesprek voeren met de ouder (en indien mogelijk met het kind)

De directeur:

- deelt de zorg met ouders;
- bespreekt indien mogelijk met het kind;
- registreert.

Stap 4: Wegen aard en ernst van huiselijk geweld of kindermishandeling.

Verplicht volgen van afwegingskader!

Bij twijfel altijd Veilig Thuis raadplegen

De directeur:

- weegt het risico, de aard en ernst adhv afwegingskader;
- vraagt bij twijfel altijd advies Veilig Thuis;
- registreert.

Stap 5a: Besluit melden ja/nee en bespreken met ouders

De directeur:

- neemt besluit tot melden ja/nee bij Veilig Thuis op basis van afwegingskader en Meldnormen;

⁴ Daar waar in de meldcode gesproken wordt over de (pedagogisch) medewerker, kan ook gastouder gelezen worden.

- ▷ sluit bij de melding aan bij feiten en gebeurtenissen;
- ▷ overlegt met Veilig Thuis over acties na de melding;
- ▷ volgt stap 5b: hulp organiseren
- ▷ monitort of ouder en kind hulp krijgen;
- ▷ volgt het kind;
- ▷ registreert.

Stap 5b: Hulp organiseren en effecten volgen

De directeur:

- ▷ bespreekt de zorgen met ouders;
- ▷ bespreekt mogelijkheden voor hulpverlening
- ▷ ondersteunt ouders en kind bij evt. verwijzen;
- ▷ monitort of ouder en kind hulp krijgen;
- ▷ volgt het kind;
- ▷ [neemt besluit tot melden bij Veilig Thuis bij onvoldoende resultaat, op basis van afwegingskader en Meldnormen](#)
- ▷ registreert.

I Route bij signalen van huiselijk geweld en kindermishandeling

Stap 1: In kaart brengen van signalen

De (pedagogisch) medewerker brengt de signalen die een vermoeden van huiselijk geweld of kindermishandeling bevestigen of juist ontkrachten in kaart en legt deze vast. De (pedagogisch) medewerker legt ook de contacten over de signalen vast, evenals de stappen die worden gezet en de besluiten die worden genomen.

Bij vroegsignalering worden signalen gezien die duiden op een zorgelijke of mogelijk bedreigde ontwikkeling. Zelden zullen deze signalen direct duidelijkheid geven over de oorzaak zoals huiselijk geweld of kindermishandeling. Het is daarom verstandig uit te gaan van de signalen die de (pedagogisch) medewerker bij het kind of in de interactie tussen ouder en kind waarneemt. Bij het signaleren van huiselijk geweld of kindermishandeling kan gebruik gemaakt worden van de signalenlijsten (bijlage 2 en 3) en de observatielijst (bijlage 4) uit het document met bijlagen.

Het is gebruikelijk om in deze fase in gesprek te gaan met de ouder tijdens haal- en brengmomenten, tijdens een tien-minutengesprek of op een ander gepland moment. Hierbij gaat het vooral om het benoemen van feitelijkheden en zaken die opvallen. Daarnaast kan het kind in de groep geobserveerd worden en de ouder met het kind tijdens contactmomenten.

Alle signalen dienen te worden verzameld waardoor het duidelijker wordt welke zorgen er zijn en of deze zorgen gegrond zijn. De (pedagogisch) medewerker vraagt de kwaliteitsfunctionaris om te helpen bij het onderbouwen van de signalen.

Het is belangrijk dat de kinderopvanglocatie alles goed registreert. Alle gegevens die te maken hebben met het signaleren en handelen dienen schriftelijk te worden vastgelegd. Gespreksverslagen kunnen door betrokkenen worden ondertekend. Er kan hiervoor een kinddossier aangelegd worden, dat in een gesloten kast (met slot) of digitaal (met wachtwoord) wordt bewaard. Dit vanwege de privacygevoelige gegevens die worden verzameld. In het aparte document met bijlagen worden handvatten gegeven hoe een kinddossier kan worden opgesteld.

Kindcheck

Bij vermoeden van mishandeling of huiselijk geweld bij volwassenen zijn we verplicht om een zogenaamde 'kindcheck' te doen. Dat wil zeggen dat je checkt bij de betrokken volwassene of er kinderen in de directe omgeving zijn die mogelijk getuige zijn of op een andere manier betrokken zijn bij de mishandeling of het huiselijk geweld. Daar wij kinderen opvangen en dus met ouders van kinderen contact hebben is deze kindcheck voor ons vanzelfsprekend.

Ook als er bij signalen die mogelijk wijzen op mishandeling of huiselijk geweld bij volwassenen in de directe omgeving van een kind aan wie wij opvang bieden, maar er is geen sprake van opvallend gedrag of zorg om ontwikkeling van het kind is zijn we verplicht om in het kind belang onze zorg over de ouder met ouders te bespreken.

Stap 2: Collegiale consultatie en zo nodig raadplegen van Veilig Thuis of een deskundige op het gebied van letselduiding

De directeur bespreekt de signalen in een IKO. Het wordt aanbevolen om advies aan Veilig Thuis of een deskundige op het gebied van letselduiding (bijvoorbeeld de GGD) te vragen. Dit is een taak voor de directeur.

Consultatie middels een IKO is mogelijk met de volgende interne collega's: de directeur, de bemiddelingswerker (van Kinderopvang Thuis), de kwaliteitsfunctionaris en de directeur kwaliteit en pedagogiek. Bij het IKO kunnen ook ouders aan sluiten. Er kan worden besloten om het kind en gezin waarover zorgen zijn in wijk- of school gerelateerde zorgteams te gaan bespreken (Tilburg: GGD- e/o IMW-professionals vanuit de Toegang). De jeugdverpleegkundig en de schoolmaatschappelijk werker vormen de schakel met de gemeentelijke zorgstructuur en de samenwerking met scholen. Zij nemen deel aan zorgteams. Meer informatie hierover is te vinden in het aparte document met bijlagen.

Overleg en advies in IKO

Het bespreken van een kind in het IKO wordt vooraf door de directeur met de ouders besproken. Wij beschouwen het IKO als een intern overlegmoment binnen onze zorgstructuur waarbij ouders actief worden uitgenodigd om aan te sluiten. Door de ouder continu te betrekken en in overleg te treden, is de kans groter dat de ouder gemotiveerd is om de situatie te verbeteren en/of hulp te aanvaarden.

Om het kind 'open' (dus niet anoniem) te kunnen bespreken en contact te leggen met andere externe deskundigen is schriftelijke toestemming van de ouder vereist. Indien de directeur in het contact transparant en integer is, is de kans groot dat over deze zaken een open gesprek mogelijk is. In de meeste gevallen wordt toestemming door de ouder gegeven. Gespreksvaardigheid om in gesprek te gaan over zorgen en het vragen om toestemming van de ouder vraagt een specifieke deskundigheid. Zie ook het aparte document met bijlagen voor tips bij gespreksvoering. De directeur kan ondersteuning vragen van de kwaliteitsfunctionaris of de directeur kwaliteit en pedagogiek. Ook kan advies gevraagd worden aan het Veilig Thuis over het in gesprek gaan met de ouder en toestemming vragen voor informatie-uitwisseling met externen. Indien de ouder weigert, is dit een zorgelijk signaal en moet het worden meegenomen in de weging (stap 4). Het kind kan overigens anoniem worden besproken wanneer de ouder geen toestemming heeft gegeven, maar dit verdient niet de voorkeur vanwege de eventuele vervolgcacties.

Consult bij Veilig Thuis of deskundige op het gebied van letselduiding (GGD)

Indien de directeur of bemiddelingsmedewerker ook maar enige twijfel heeft over de oorzaak van de situatie en/of eventuele mogelijke onveiligheid bij het kind, kan advies worden gevraagd bij Veilig Thuis of een deskundige op het gebied van letselduiding. Veilig Thuis kan een eerste weging maken of het terecht is dat er zorgen zijn over deze situatie en of er mogelijk sprake kan zijn van huiselijk geweld of kindermishandeling. Daarnaast kan Veilig Thuis betrokken worden als er zorgen zijn over huiselijk geweld waarbij ouders c.q. meerderjarige huisgenoten betrokken zijn. Een deskundige op het gebied van letselduiding kan worden ingezet ter duiding van letsels waarbij een vermoeden van huiselijk geweld of kindermishandeling speelt. Zorgvuldig handelen vereist dat de directeur of bemiddelingsmedewerker bij elk vermoeden nagaat of hij advies vraagt bij Veilig Thuis of een deskundige op het gebied van letselduiding

Noodsituaties

Bij signalen die wijzen op acuut en zodanig ernstig geweld dat het kind of een gezinslid onmiddellijk moet worden beschermd, kan meteen contact worden opgenomen met Veilig

Thuis. Deze maakt dan een inschatting van de ernst van de situatie. Voor noodsituaties is Veilig Thuis 24 uur per dag bereikbaar. In zeer ernstig dreigende situaties kan het Veilig Thuis een melding overdragen aan de Raad voor de Kinderbescherming. Bijvoorbeeld als een kind met verwondingen naar het ziekenhuis moet en de ouders willen het niet meegeven of weghalen uit het ziekenhuis. In een dergelijke situatie kan er heel snel een voorlopige ondertoezichtstelling worden gevraagd zodat de ouders (tijdelijk) het gezag niet hebben over hun kind.

In noodsituaties kan overigens ook contact gezocht worden met de crisisdienst van de GGD / gemeente en/of de politie gevraagd worden om hulp te bieden. Bij deze meldcode is een sociale kaart opgenomen die de kinderopvanglocatie kan invullen met gegevens uit de eigen regio (zie onderdeel V).

Het is belangrijk dat de kinderopvanglocatie alles goed registreert. Alle gegevens die te maken hebben met het signaleren en handelen dienen schriftelijk te worden vastgelegd.

Stap 3: Gesprek met de ouder (en indien mogelijk met het kind)

De directeur of bemiddelingsmedewerker bespreekt de signalen met de ouders en - indien mogelijk - met het kind (eventueel samen met de kwaliteitsfunctionaris of de directeur kwaliteit en pedagogiek). Zij vertegenwoordigt haar team pedagogisch medewerkers. De directeur kan er voor kiezen dat een (pedagogisch) medewerker bij het gesprek aansluit. Bij de voorbereiding kan de kwaliteitsfunctionaris of de directeur kwaliteit en pedagogiek ondersteunen, of zo nodig Veilig Thuis. Zie ook het aparte document met bijlagen voor tips bij gespreksvoering met ouders e/o kinderen.

Voor het gesprek met de ouders (en eventueel het kind) gelden de volgende stappen:

1. Leg de ouders (en eventueel het kind) het doel uit van het gesprek;
2. Beschrijf de feiten die zijn vastgesteld en de waarnemingen die zijn gedaan, geef daarbij geen waardeoordeel of eigen interpretatie;
3. Nodig de ouders uit om een reactie hierop te geven;
4. Kom pas na deze reactie zo nodig en zo mogelijk met een interpretatie van hetgeen er is gezien, gehoord en/of waargenomen;
5. Leg het gesprek vast en laat het indien mogelijk ondertekenen door alle betrokkenen.

Vaak is het onduidelijk wat de oorzaken zijn van de signalen. Door ouders te informeren en informatie uit te wisselen over de ontwikkeling van hun kind, kunnen zorgen verduidelijkt, ontkracht of bekrachtigd worden. Nodig de ouders expliciet uit tot het geven van hun mening en vraag door over kind gerelateerde onderwerpen in de thuissituatie. Herkent de ouder de situatie? Hoe gedraagt het kind zich thuis? Hoe reageren de ouders daarop? Hoe gaat het opvoeden thuis? Hoe reageert het kind hierop? Hoe is de ontwikkeling van het kind tot nu toe verlopen? Wat vinden de ouders daarvan? Hoe ervaren de ouders de opvoeding en hun rol als ouders? Indien de ouders de zorgen herkennen, kan een begin worden gemaakt met het onderzoeken van kansen en oplossingen. Ouders moeten vaak eerst gemotiveerd worden zodat de zorgen over hun kind gedeeld kunnen worden. Het helpt dan om ouders meer informatie te geven over de ontwikkeling van het kind en de effecten voor het kind in de huidige situatie. Als ouders niet te motiveren zijn en de zorgen blijven ontkennen kan Veilig Thuis om advies worden gevraagd en een melding worden overwogen. Veilig Thuis kan ook betrokken worden als er zorgen zijn over huiselijk geweld waarbij ouders c.q. meerderjarige huisgenoten betrokken zijn.

Indien besloten wordt om ook met het kind zelf te spreken, is het van belang dat het kind zich veilig genoeg voelt om het gesprek te voeren. Maak hierbij de afweging of het in het belang van het kind zelf is om dit gesprek te voeren. Zie het aparte document met bijlagen voor tips bij het voeren van een gesprek met een kind. Hierover kan ook advies worden gevraagd aan het Veilig Thuis. Beloof tijdens een dergelijk gesprek nooit geheimhouding, maar geef wel aan dat de signalen serieus afgewogen zullen worden. Belangrijk is dat het kind niet wordt overvraagd, maar dat het de ruimte krijgt om zijn verhaal te vertellen. Zie ook de tips voor gesprekken met kinderen in het aparte document met bijlagen. Het is belangrijk dat de kinderopvanglocatie alles goed registreert. Alle gegevens die te maken hebben met het signaleren en handelen dienen schriftelijk te worden vastgelegd.

Stap 4: Weeg aard en ernst van het huiselijk geweld of kindermishandeling en bij twijfel altijd raadplegen van Veilig Thuis

De directeur of bemiddelingsmedewerker weegt het risico op huiselijk geweld of kindermishandeling op basis van de signalen, van het (extern) ingewonnen advies en van het gesprek met de ouders, veelal na een IKO. Daarnaast wordt de aard en de ernst van het huiselijk geweld of de kindermishandeling gewogen. Ook moet er besloten worden of er contact wordt gelegd met e/o aangifte wordt gedaan bij de politie. Kindermishandeling en huiselijk geweld zijn strafbare feiten. En de veiligheid van de locatie en alle kinderen die we opvangen is onze verantwoordelijkheid

N.B. Voor de weging zijn wettelijk verplichte afwegingskaders vastgesteld. De directeur is verplicht om deze te volgen. Zie de volgende paragraaf.

Voor de weging is het van belang dat de directeur zorgt dat in het dossier de signalen, de gesprekken en de stappen worden beschreven en vastgelegd die al gezet zijn.

Daarnaast zijn voor de weging de volgende factoren van belang:

- ▷ de leeftijd van het slachtoffer;
- ▷ de aard van het geweld;
- ▷ de mate van afhankelijkheid;
- ▷ de duur van het geweld;
- ▷ de verwachting over de schade die wordt aangericht;
- ▷ de mate van isolement waarin het geweld zich afspeelt.

Een weging is altijd persoonlijk, er zijn geen vaste richtlijnen voor. Omdat elke situatie uniek is, is hier geen standaard voor. Wanneer twijfel blijft bestaan over een vermoeden van huiselijk geweld of kindermishandeling, is het verplicht om Veilig Thuis te raadplegen.

Veilig Thuis kan helpen een risicotaxatie uit te voeren en kan helpen bepalen of het verstandig is zelf hulp te organiseren of een melding te doen.

Dit is ook van toepassing als het om mogelijk eer gerelateerd geweld gaat. Zo mogelijk kan ook het Landelijk Expertise Centrum Eer gerelateerd Geweld (LEC EGG) van de politie om advies worden gevraagd.

Zie verder de Sociale Kaart (onderdeel V).

Het is belangrijk dat de kinderopvanglocatie alles goed registreert. Alle gegevens die te maken hebben met het signaleren en handelen dienen schriftelijk te worden vastgelegd. Leidt weging tot de conclusie dat er geen zorgen (meer) zijn, dan kan de Meldcode in stap 4 worden afgesloten. Als de zorgen blijven bestaan dan wordt in stap 5 besloten, op basis van het afwegingskader, of melden noodzakelijk is én of het mogelijk is om passende hulp te organiseren.

Het afwegingskader

- *Afweging 1: Is melden noodzakelijk?*
- *Afweging 2: Is zelf passende en toereikende hulp bieden of organiseren mogelijk?*

Het is van belang dat *beide* afwegingen *in deze volgorde* worden genomen.

De directeur vraagt zich eerst af of melden noodzakelijk is, aan de hand het afwegingskader. Vervolgens besluit de directeur of het bieden van hulp tot de mogelijkheden van zowel het team als de betrokkenen behoort.

Wanneer melden volgens *afweging 1* noodzakelijk is, zal *afweging 2* over eventuele hulp en aan welke voorwaarden deze moet voldoen, in overleg met Veilig Thuis worden beantwoord.

N.B. Wij hebben als kinderopvang hebben geen hulpverlenende rol. Wij kunnen echter wel hulp organiseren rondom een gezin. Hiervoor kunnen we een beroep doen op samenwerkingspartners. We kunnen ouders daarnaast ondersteunen door bijvoorbeeld extra opvang te bieden aan de kinderen en uiteraard kunnen wij aan kinderen een veilige omgeving bieden. We zijn zeker van grote toegevoegde waarde aangezien wij vinger aan de pols kunnen houden. Wij zien kinderen en ouders immers zeer regelmatig. Onderlinge samenwerking en afstemming met bijvoorbeeld met onderwijs en jeugdgezondheidszorg is hierbij erg belangrijk.

Meldnormen

In welke situaties moet de directeur melden?

Directeuren moeten een melding doen bij Veilig Thuis in de volgende situaties:

Meldnorm 1:

In ALLE gevallen van *acute onveiligheid en/of structurele onveiligheid en disclosure*.

Meldnorm 2:

In alle ANDERE gevallen waarin de directeur meent dat het team, gelet op de competenties van het team, verantwoordelijkheden en professionele grenzen, in onvoldoende mate effectieve hulp kan bieden of kan organiseren bij (risico's op) huiselijk geweld en/of kindermishandeling.

Meldnorm 3:

Wanneer een team hulp biedt of organiseert om betrokkenen te beschermen tegen het risico op huiselijk geweld en/of kindermishandeling, en de directeur constateert dat de onveiligheid niet stopt of zich herhaalt.

Het afwegingskader in beeld

Op de volgende pagina zie je een stroomschema van het afwegingskader en de meldnormen.

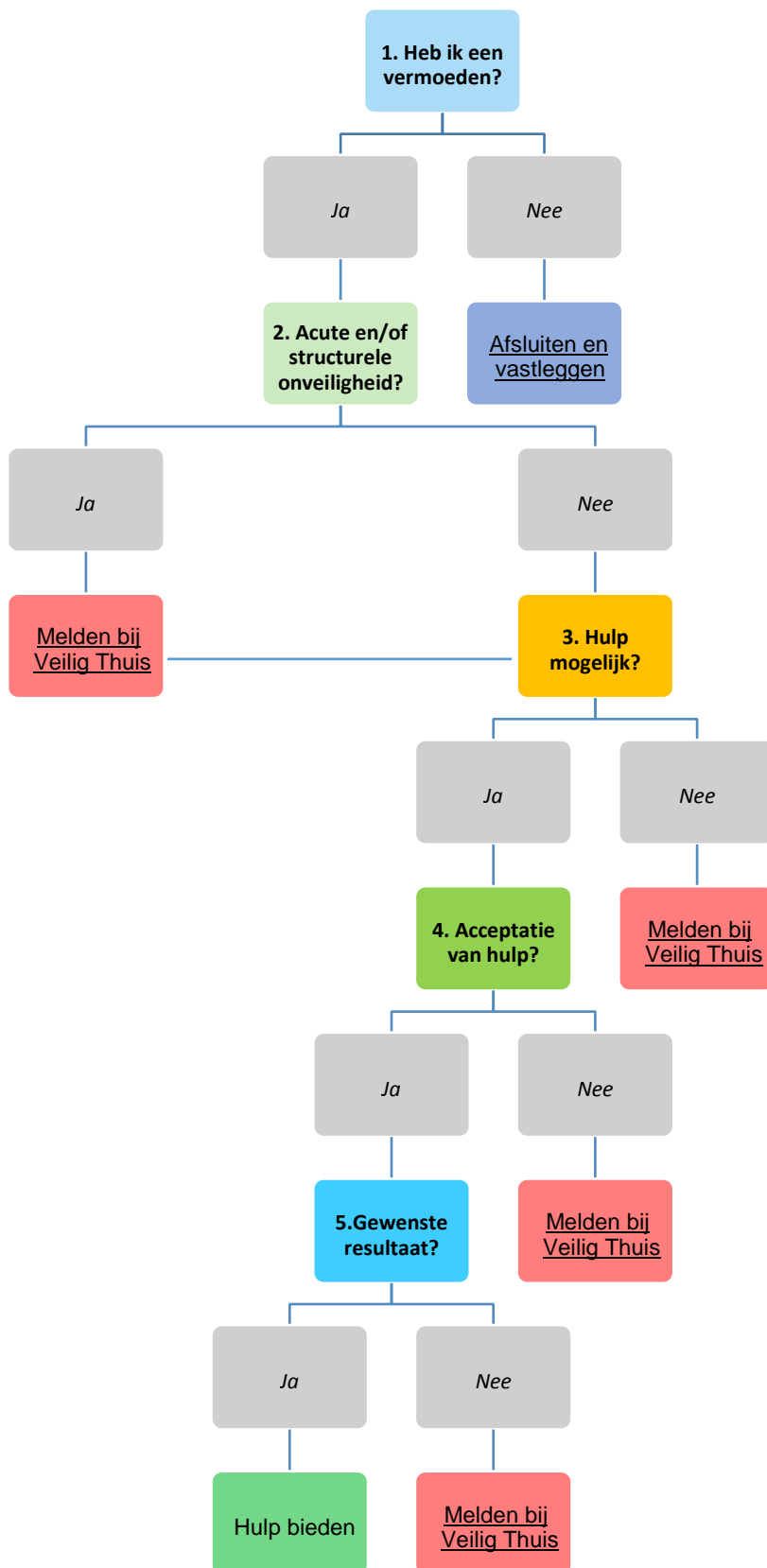
De vijf afwegingsvragen moeten in deze volgorde in stap 4 worden doorlopen

Bekijk goed wanneer de vragen samen met Veilig Thuis moeten worden doorlopen!

Als er sprake is van **acute en/of structurele onveiligheid of disclosure**, moet je melden bij Veilig Thuis en de vragen drie tot en met vijf altijd met Veilig Thuis doorlopen.

Indien er sprake is van 'weet het niet', ga je uit van 'Nee'.

De definiëring met enkele voorbeelden van acute onveiligheid, structurele onveiligheid of disclosure wordt uitgelegd onder de afwegingsvragen.

1. Heb ik op basis van de stappen 1 tot en met 4 van de meldcode een vermoeden van (dreiging van) huiselijk geweld en/of kindermishandeling? Nee:

Afsluiten en vastleggen in dossier

Ja: Ga verder met afweging 2

Als wordt ingeschat dat er géén zorgen zijn over (een dreiging van) huiselijk geweld of kindermishandeling, sluit de beroepskracht het doorlopen van de meldcode af en vermeldt deze conclusie in het kinddossier. Een veelvoorkomende situatie is dat er wel zorgen zijn, maar dat deze zorgen geen (dreiging van) huiselijk geweld of kindermishandeling betreffen. Bijvoorbeeld omdat er kindproblematiek is waargenomen in combinatie met pedagogische onmacht van ouders, echter zonder dat dit de (emotionele) veiligheid van het kind bedreigt. Ook dan sluit de beroepskracht de meldcode af en noteert deze conclusie in hetzelfde dossier. Hulp kan vervolgens worden georganiseerd, geboden en geëvalueerd voor de gesignaleerde, niet tot onveiligheid leidende, problemen. Wanneer een beroepskracht op basis van de stappen 1 tot en met 4 van de meldcode een vermoeden heeft van (dreiging van) huiselijk geweld en/of kindermishandeling volgt de tweede afwegingsvraag.

2. Schat ik op basis van de stappen 1 tot en met 4 van de meldcode in dat er sprake is van acute onveiligheid en/of structurele onveiligheid?

Nee: Ga verder met afweging 3

Ja: Melden bij Veilig Thuis. De afwegingen 3 tot en met 5 worden samen met Veilig Thuis doorlopen.

Ernstige onveilige en/of schadelijke situaties dienen áltijd gemeld te worden bij Veilig Thuis, ook wanneer een beroepskracht inschat dat hij en de organisatie mogelijkheden hebben om hulp te bieden of te organiseren. Met deze melding kan Veilig Thuis vroegere, maar ook eventuele toekomstige signalen van huiselijk geweld over de betrokkenen, combineren.

3. Ben ik in staat effectieve hulp te bieden of organiseren om dreiging van (toekomstig) huiselijk geweld en/of kindermishandeling af te wenden?

Bij acute onveiligheid en/of structurele onveiligheid wordt deze afweging samen met Veilig Thuis doorlopen. Nee:

Melden bij Veilig Thuis

Ja: Ga verder met afweging 4

Bij effectieve hulp rondom huiselijk geweld en/of kindermishandeling is veiligheid het hoofddoel. Goede hulp bij huiselijk geweld en/of kindermishandeling is gericht op alle leden in een (gezins)systeem: minderjarigen en volwassenen, pleger(s) en slachtoffer(s). Er wordt met alle betrokkenen samengewerkt in het maken, evalueren en uitvoeren van veiligheids- en hulpplannen.

4. Aanvaarden de betrokkenen hulp om dreiging van (toekomstig) huiselijk geweld en/of kindermishandeling af te wenden en zijn zij bereid zich hiervoor in te zetten? Bij acute onveiligheid en/of structurele onveiligheid wordt deze afweging samen met Veilig Thuis doorlopen.

Nee: Melden bij Veilig Thuis

Ja: Hulp bieden of organiseren, ga verder met afweging 5.

In deze afwegingsvraag staan de mogelijkheden van de betrokkenen tot het aanvaarden van hulp bij (dreigend) huiselijk geweld en/of kindermishandeling centraal. Het gaat erom dat de betrokkenen, alle leden van het (gezins)systeem, maar ook het (bredere) netwerk van (informele) steunfiguren bereid en in staat zijn de voorgestelde hulp direct aan te gaan.

In het afwegingskader leidt de vierde afwegingsvraag tot een melding indien hulp wordt afgehouden. Vaak is bij aanvang niet helemaal helder hoezeer de betrokkenen bereid en in staat zijn zich in te zetten. De redenen om de hulp te aanvaarden kunnen divers zijn. Hun motivatie kan vooral intrinsiek of extrinsiek van aard zijn. Ook de mogelijkheden van de betrokkenen en hun netwerk verschillen. Door direct en in samenwerking met de betrokkenen en ketenpartners veiligheidsafspraken en hulpverleningsafspraken te maken wordt vaak helder wat de bereidheid en de mogelijkheden van de betrokkenen zijn.

5. Leidt de hulp binnen de gewenste termijn tot de noodzakelijke resultaten ten aanzien van de veiligheid en/of het welzijn (herstel) van alle betrokkenen? Bij acute onveiligheid en/of structurele onveiligheid wordt deze afweging samen met Veilig Thuis doorlopen.

Nee: (Opnieuw) melden bij Veilig Thuis.

Ja: Hulp opstarten met afspraken over het volgen van toekomstige (on)veiligheid met betrokkenen en samenwerkingspartners.

De beantwoording van deze afwegingsvraag leidt tot een melding bij Veilig Thuis indien wordt vastgesteld dat hulp onvoldoende resultaat oplevert: (het risico op) onveiligheid duurt voort, onveiligheid herhaalt zich of hulp stagneert.

- *Het gaat dus om situaties waarin hulpverleners hulp bieden bij zorgen over onveiligheid én de hulp binnen de gewenste termijn niet leidt tot de noodzakelijke resultaten ten aanzien van de veiligheid en het welzijn van de betrokkenen (en/of de ontwikkeling van minderjarigen)*
- *De problematiek ernstiger of groter blijkt dan verwacht*
- *De uitvoering van het veiligheid- en/of hulpverleningsplan is vastgelopen.*

Om deze laatste afwegingsvraag zorgvuldig te beantwoorden is het nodig dat binnen de hulp die beroepskrachten bieden, duidelijk is afgesproken met betrokkenen uit het (gezins)systeem en met andere hulpverleners met wie wordt samengewerkt, aan welke doelen en resultaten wordt gewerkt. Hoe en door wie wordt vastgesteld of de veiligheid voldoende is bereikt? Hoe wordt de veiligheid gemonitord en gedurende welke periode? Wanneer sprake is van een acuut onveilige situatie of structureel onveilige situatie is het van belang dat, na het doen van een melding bij Veilig Thuis, in de eerste plaats met Veilig Thuis duidelijk is besproken en afgesproken wat de termijn is (in dagen, weken of maanden) waarbinnen specifiek genoemde resultaten ten aanzien van de veiligheid behaald moeten zijn.

Definities en voorbeelden acute onveiligheid, structurele onveiligheid en disclosure

In samenspraak met Veilig Thuis zijn de volgende definities en voorbeelden opgesteld. Onder iedere definitie staan een aantal praktijkvoorbeelden uit de kinderopvangsector.

Acute onveiligheid

Definitie	Een persoon is in direct fysiek gevaar, diens veiligheid is de komende dagen niet gegarandeerd en hij of zij heeft direct bescherming nodig.
Toelichting	Bij het afwegen van signalen van huiselijk geweld en/of kindermishandeling schat een beroepskracht allereerst en voortdurend in of een betrokkene acuut (levens)gevaar loopt. Dit betreft de aanwezigheid van fysiek of seksueel geweld (met of zonder letsel) of, in geval van zorgafhankelijke kinderen of (oudere) volwassenen, de afwezigheid van de meest basale verzorging (waaronder eten, drinken, kleding en onderdak) maar bijvoorbeeld ook het onnodig toedienen van medicijnen of het verrichten van onnodige zorg.
Voorbeelden	<ul style="list-style-type: none">▪ Door geweld toegebrachte verwonding die medische behandeling behoeft▪ (Ernstig) letsel met een vermoeden dat dit is toegebracht, of een poging daartoe▪ Poging tot verwurging▪ Wapengebruik▪ Geweld tijdens de zwangerschap▪ (Vermoeden van) seksueel misbruik of seksueel geweld of seksuele exploitatie van kinderen jonger dan 18 jaar▪ Acute bedreiging om zichzelf of een naaste (waaronder (ex)-partner, kinderen of familielid) te doden, ernstig letsel toe te brengen of hun vrijheid te benemen (familiedrama, eerwraak, vrouwelijke genitale verminking)▪ Onthouden van zorg die acuut de gezondheid bedreigt van -9 maanden tot + 100 jaar, waaronder het onthouden van voedsel▪ Als een ouder/verzorger (medische) klachten/aandoeningen bij een kind verzint/aandikt, (medische) onderzoeksgegevens betreffende bij het kind bestaande klachten en afwijkingen vervalst of in het kader van een onderzoek selectief verstrek of (medische) klachten en afwijkingen bij het kind daadwerkelijk veroorzaakt▪ Vrijheidsbeperkende maatregel voor pleger loopt af zonder dat er afdoende veiligheidsmaatregelen genomen zijn▪ Acut onveilige situatie bestaat of zorg dreigt weg te vallen vanwege suïcidepoging, automutilatie, acut psychiatrisch beeld, intoxicatie door alcohol of drugs▪ Noodgedwongen vlucht van huis door (dreiging van) huiselijk geweld en/of kindermishandeling.

Voorbeelden uit de praktijk van acute onveiligheid:

- Van een kind op de buitenschoolse opvang is bekend dat de ouders in scheiding liggen en dat deze scheiding moeizaam verloopt. Aan het kind is dit merkbaar in gedrag: stil, terughoudend soms angstig. Dit gedrag is duidelijk veranderd. Op een dag zijn beide ouders aanwezig op de opvang tijdens het brengen en de situatie escaleert. Vader en moeder krijgen een woordenwisseling die leidt tot een fysieke confrontatie. Dit gebeurt voor de ogen van hun eigen kind, maar ook van andere kinderen.
- 's Morgens wordt een kind gebracht en je merkt dat hij erg stil is. Vader heeft geen tijd en komt niet binnen maar loopt meteen terug naar zijn auto en vertrekt naar zijn werk. Het kind begint te huilen en je merkt dat hij niet wil dat je hem optilt. Normaal wil hij altijd opgetild worden dus dit valt je direct op. Als je vraagt waarom je hem niet op mag tillen zegt hij 'au'. Je tilt zijn truitje op en ziet een gesp van een riem op zijn ruggetje staan.
- De ouders van een kind zijn uit elkaar. Op de dag dat moeder en hun kind zullen verhuizen, sluit vader moeder op terwijl haar baby op de opvang is. Moeder weet zich te bevrijden en haalt haar baby op, maar wil toch gewoon terug naar huis omdat ze zich vreselijk schaamt. We weten haar over te halen om eerst familie en vervolgens de politie te bellen zodat ze veilig kan verhuizen.

Structurele onveiligheid

Definitie	Er is sprake van herhaling of voortduren van onveilige situaties of van geweld.
Toelichting	Een voorgeschiedenis van huiselijk geweld of kindermishandeling is de belangrijkste voorspeller voor voortduren van onveiligheid(plegerschap en slachtofferschap) in de toekomst. In de afweging of sprake is van structurele onveiligheid is ten minste over de volgende factoren informatie nodig: herhaling van geweld/onveiligheid, oudersignalen en eventuele kindsignalen/signalen van slachtoffers.
Voorbeelden	<ul style="list-style-type: none">▪ Minderjarigen die opgroeien bij ouders met zodanig ernstige problematiek ten gevolge van verstandelijke beperking, middelenverslaving, psychische problematiek dat de fysieke en emotionele veiligheid van het kind bij herhaling en/of voortdurend wordt bedreigd en de ontwikkelmogelijkheden van deze minderjarigen structureel ingeperkt worden.▪ Escalerende vorm van stalking in partnerrelaties.

Voorbeelden uit de praktijk van structurele onveiligheid:

- Een ouder komt regelmatig haar kinderen halen van de opvang met een alcoholvlucht om haar heen. Aan de kinderen is qua gedrag niets merkbaar, maar het is wel al opgevallen dat ze er onverzorgd uitzien, te kleine schoenen dragen en ongezond eten en drinken. Bij navraag blijkt dat er soms voor de kinderen helemaal geen eten in huis is.
- Je merkt al langere tijd van een kind dat hij liever bij jou wil blijven en echt niet naar huis toe wil. Als je vraagt waarom het hij niet naar huis wil geeft hij aan dat mama nooit tijd voor hem heeft en altijd alleen moet eten. Moeder is alleenstaand en heeft het financieel niet breed. Er zijn verschillende schulden en moeder moet alle dagen werken om rond te kunnen komen. Het komt dan ook wel eens voor dat moeder op het laatste moment in moet springen voor een collega en het opvangkind alleen moet eten en soms ook alleen naar bed moet gaan. Het kind is echter nog niet op een leeftijd dat het goed voor zichzelf kan zorgen en alleen thuis kan blijven. Moeder geeft aan dat het echt niet anders kan. Hoe kan zij anders nieuwe kleren of speelgoed kopen. Je hebt het al regelmatig met moeder besproken, maar ze neemt het in jouw ogen niet serieus.

- Een kind in de peutergroep is met drie jaar en tien maanden nog niet zindelijk. Moeder heeft op aandringen van de pedagogische medewerkers hierover al eerder contact opgenomen met de jeugdverpleegkundige, maar komt afspraken niet na omdat ze "druk is met een verhuizing". Het gezin staat op school bekend als problematisch, maar de school heeft hier verder geen grip op, volgens de ib-er. Moeder maakt een chaotische indruk. De ib-er geeft aan dat ze er bij moeder "niet doorheen komt". De basisschool wil de peuter niet toelaten als het kind met vier jaar niet zindelijk is. Het kind dreigt hierdoor tussen wal en schip te vallen, wat gezien de thuissituatie niet wenselijk is. Er volgt weer een gesprek met moeder om te bespreken dat moeder de zindelijkheidstraining met hulp van de jeugdverpleegkundige moet gaan oppakken. Als zij dit niet doet, wordt contact opgenomen met Veilig Thuis.
- Op de peutergroep is een kind met zeer lastig te hanteren en onveilig gedrag vertoont: volwassenen en andere kinderen pijn doen zonder aanwijsbare redenen, op banken klimmen en er vanaf vallen, recht voor een kind in de zandbak gaan staan en zand in de ogen van het andere kind strooien, etc. Als dit met moeder wordt besproken, zegt zij dat er niets aan de hand is en dat het komt omdat de pedagogisch medewerkers niet streng genoeg zijn. Na veel moeizame gesprekken gaat zij akkoord met externe ondersteuning op de groep, maar ze wil beslist niet dat dit in het dossier wordt opgenomen, dan wel overgedragen aan de basisschool als het kind vier jaar wordt. Ook wil zij geen hulpverlening inschakelen of het kind verder laten onderzoeken.

Disclosure

Definitie	Slachtoffers die uit zichzelf een beroepskracht om hulp vragen of zich uiten bij (mogelijk) huiselijk geweld en/of kindermishandeling
Toelichting	Wanneer een slachtoffer, kind of volwassene, uit zichzelf een beroepskracht om hulp vraagt bij mogelijk huiselijk geweld en/of kindermishandeling of zich hierover uit zonder hulp te vragen, betekent dit veelal dat het (minderjarige) slachtoffer een acute crisis ervaart en vreest voor de veiligheid en/of het welzijn van zichzelf of gezinsleden. Het met onvoldoende voorbereiding met de ouders/pleger(s) bespreken van de (door het slachtoffer) geuite zorgen kan leiden tot (verergering van) situaties van acute of structurele onveiligheid. Dit geldt uitdrukkelijk ook voor specifieke vormen van huiselijk geweld bijv. (ex)partnerstalking, huwelijksdwang, of eengerelateerd geweld. Een professionele norm tot melden betekent in dit geval zorgvuldige afstemming over de vervolgacties tussen de beroepskracht, Veilig Thuis en het slachtoffer.

Voorbeelden uit de praktijk van disclosure:

- Je vangt als gastouder in het huis van de ouder op en speelt verstoppertje met de kinderen. Op het moment dat jij je wil gaan verstoppen zegt een kind dat je niet in de voorraadkast mag komen. Dit is namelijk voor stoute kindjes. Als je hem vraagt waarom het voor stoute kindjes is zegt hij dat hij altijd in de kast moet als hij niet luistert. Zijn grote zus komt eraan en zegt dat hij dat van papa en mama niet mag zeggen en dat als hij het weer zegt hij vanavond weer in de kast moet: "*Dan moet je maar luisteren*", zegt ze. Als je aan haar vraagt of zij ook wel eens in de kast moet zegt ze dat ze nu altijd luistert maar dat haar broertje er wel in moet in het donker.
- Een peuter vertelt een verhaal over een boos familielid en dat hij pijn had. Na doorvragen blijkt dat hij aan zijn piemel had gezeten en volgens het familielid was dit heel erg stout. Het familielid heeft er daarom als straf sambal op gesmeerd.
- Moeder komt naar het kinderdagverblijf met een blauw oog. Ze heeft een vage verklaring dat haar man haar per ongeluk geraakt heeft: hij was geschrokken omdat zij per ongeluk op de hond was gaan staan. Hun peuter vertelt later die dag dat hij gezien heeft dat papa een borstel naar mama gegooid heeft. Dit wordt met moeder besproken. Moeder gaat ermee akkoord dat er een gesprek komt met haar, met vader en met een pedagogisch medewerker van de voorschool.

Stap 5: Beslissen: zelf hulp organiseren of melden

Stap 5a: Besluit melden ja / nee en bespreken met ouders (**meldnorm 1,2**)

1. In de situatie van acute of structurele onveiligheid of disclosure;
 2. in de situatie dat het kind en/de ouders niet voldoende tegen het risico op huiselijk geweld of kindermishandeling beschermd kunnen worden door tijdige en aanvaarde hulpverlening;
 3. en bij twijfel of de kinderopvanglocatie voldoende bescherming kan bieden en hulpverlening kan organiseren:
- ▷ *Verplicht melden* van het vermoeden bij Veilig Thuis en;
 - ▷ *sluit* bij de melding zoveel mogelijk aan bij feiten en gebeurtenissen en geef duidelijk aan indien de informatie die gemeld wordt (ook) van anderen afkomstig is;
 - ▷ *overleg* bij de melding met Veilig Thuis wat er *na* de melding, binnen de grenzen van de gebruikelijke werkzaamheden, *gedaan kan worden om* het kind, de ouders en mogelijke gezinsleden tegen het risico op huiselijk geweld of op mishandeling te beschermen;
 - ▷ *Monitor hierbij of ouder en kind hulp krijgen*;
 - ▷ Registreer.

Dit is de verantwoordelijkheid van de directeur al dan niet in overleg met de kwaliteitsfunctionaris, de directeur kwaliteit en pedagogiek en/of Raad van Bestuur.

Bespreek de melding met de ouders, zo mogelijk vooraf. Leg uit waarom je van plan bent deze melding te gaan doen of hebt gedaan en wat het doel daarvan is. Blijf in het gesprek bij de feiten en wat je gezien hebt, voorkom interpretaties of waardeoordelen.

1. Vraag de ouders uitdrukkelijk om een reactie;
2. In geval van bezwaren van de ouders, overleg hoe je hierin tegemoet kan komen en leg dit vast (gespreksverslag);
3. Is overleg met ouders niet mogelijk, weeg de bezwaren dan af tegen de noodzaak om het kind, de ouders en/of mogelijke gezinsleden te beschermen tegen kindermishandeling of huiselijk geweld. Betrek in je afweging de aard en de ernst van het geweld en de noodzaak om het kind en gezin door een melding daartegen te beschermen. Ook de veiligheid van je locatie, je team en alle kinderen die je opvangt zijn belangrijk om wegen;
4. Doe een melding indien naar jouw oordeel, ondersteund vanuit het IKO, de bescherming van het kind en / of gezin de doorslag geeft. En de veiligheid voor je locatie.

Van contacten met de ouders over de melding kan worden afgezien:

- ▷ als de veiligheid van het kind, één van de ouders, die van de (pedagogisch) medewerker of gastouder zelf, en/of die van een ander in het geding is; of
- ▷ als er goede redenen zijn om te veronderstellen dat de ouders daardoor het contact met de kinderopvanglocatie zullen verbreken. En hierdoor het kind bij ons uit beeld is e/o het kind een veilige stabiele opvangplek moet missen.

Indien na enige periode onvoldoende verbetering zichtbaar is, is het verplicht opnieuw contact op te nemen met Veilig Thuis en eventueel opnieuw een melding te doen (Meldnorm 3**). Veilig Thuis adviseert, indien nodig, meerdere keren contact op te nemen indien er onvoldoende verbetering of verslechtering te zien is.**

Stap 5B: Hulp organiseren en effecten volgen

Als - op basis van afwegingsvraag 2 - in stap 4 genoeg gronden zijn dat het kind en zijn gezin redelijkerwijs voldoende tegen het risico op huiselijk geweld of op kindermishandeling beschermd kunnen worden door tijdige en aanvaarde hulpverlening:

- ▷ *bespreek* met de ouders;
- ▷ *organiseer* dan de noodzakelijke hulp;
- ▷ *volg* de effecten van deze hulp en
- ▷ *doe* alsnog een *melding* als er signalen zijn dat het huiselijk geweld of de kindermishandeling niet stopt, of opnieuw begint ([meldnorm 3](#)).

Dit is de verantwoordelijkheid van de directeur al dan niet in overleg met de kwaliteitsfunctionaris, de directeur kwaliteit en pedagogiek en/of Raad van Bestuur.

Vanuit het IKO kan verdere actie worden gecoördineerd. In het IKO wordt de hulpvraag van kinderopvanglocatie en ouders besproken en beoordeeld. Er wordt een aanpak vastgesteld en handelingsadviezen gegeven voor de directeur en de (pedagogisch) medewerker en er worden vervolgstappen afgesproken en gemonitord. Ook kan advies worden gevraagd bij zorgteams op scholen of andere vorm van zorg-adviesteam waarin kind en gezin is ingebracht.

De directeur bespreekt met de ouders de uitkomst van de bespreking in het IKO. En de inbreng in zorgteams op scholen of andere vorm van zorg-adviesteam. Met de ouders kan gesproken worden over verder te nemen stappen voor hulpverlening voor het kind en/of de ouders. Hierbij is het belangrijk om informatie te geven over de hulpverlenende instanties en of er hiervoor een indicatie nodig is. De ouders kunnen op deze manier worden doorverwezen. Belangrijk is om bij de ouders en de instantie te informeren of zij ook daadwerkelijk naar de verwijzende instantie zijn gegaan. Leg de gesprekken vast en laat indien mogelijk ouders het gespreksverslag ondertekenen.

Indien er voor een van voorgaande stappen extra ondersteuning nodig is, dan kan dit gevraagd worden bij het zorgteam op scholen of andere vorm van zorg-adviesteam als het kind en gezin hier zijn ingebracht, bij onze vertegenwoordiger hierin vanuit ons IKO (de jeugdverpleegkundige of schoolmaatschappelijk werker) of bij Veilig Thuis. De kinderopvanglocatie kan in het eigen team afspraken maken over de begeleidings- en zorgbehoeften van het kind. De jeugdverpleegkundige of schoolmaatschappelijk werker kunnen ondersteunen bij dagelijkse zorg- en begeleiding op de groep door observaties en adviezen. Ook betrokken hulpverleningsinstanties kunnen hiervoor benaderd worden. De afspraken voor zorg- en begeleiding op de groep wordt vastgelegd en met de ouders besproken.

Het is belangrijk dat de kinderopvanglocatie alles goed registreert. Alle gegevens die te maken hebben met het signaleren en handelen dienen schriftelijk te worden vastgelegd.

Inspanningen na de melding

Een melding is geen eindpunt. Als de kinderopvanglocatie een melding doet, geeft het stappenplan aan dat de directeur in haar contact met Veilig Thuis ook bespreekt wat zij zelf, na de melding, binnen de grenzen van haar gebruikelijke taakuitoefening kan doen om het kind of gezin te beschermen en te ondersteunen. Dit is uitdrukkelijk in stap 5 bij de melding opgenomen om duidelijk te maken dat de betrokkenheid van de (pedagogisch) medewerker bij het kind en ouders en mogelijke gezinsleden na de melding niet ophoudt. Van haar wordt verwacht dat zij, naar de mate van haar mogelijkheden, het kind blijft ondersteunen en beschermen. Uiteraard gebeurt dit in overleg met Veilig Thuis om zo tot een gemeenschappelijke aanpak te komen. Veilig Thuis doet onderzoek en houdt degene die de melding heeft gedaan op de hoogte van de uitkomsten van het onderzoek en van de acties die in gang worden gezet. Het onderzoek van Veilig Thuis wordt in principe binnen uiterlijk 3 maanden afgerond.

Wanneer er sprake is van (een vermoeden van) kindermishandeling in de thuissituatie van één van de kinderen van de kinderopvanglocatie kan dit ook impact hebben op de (andere) (pedagogisch) medewerkers en andere kinderen. Het is belangrijk dat de betreffende kinderopvanglocatie hier aandacht aan besteedt, bijvoorbeeld in een teamoverleg of tijdens intervisie. In een IKO kan besproken worden of en zo ja hoe het team en bijvoorbeeld ouders van andere kinderen worden geïnformeerd

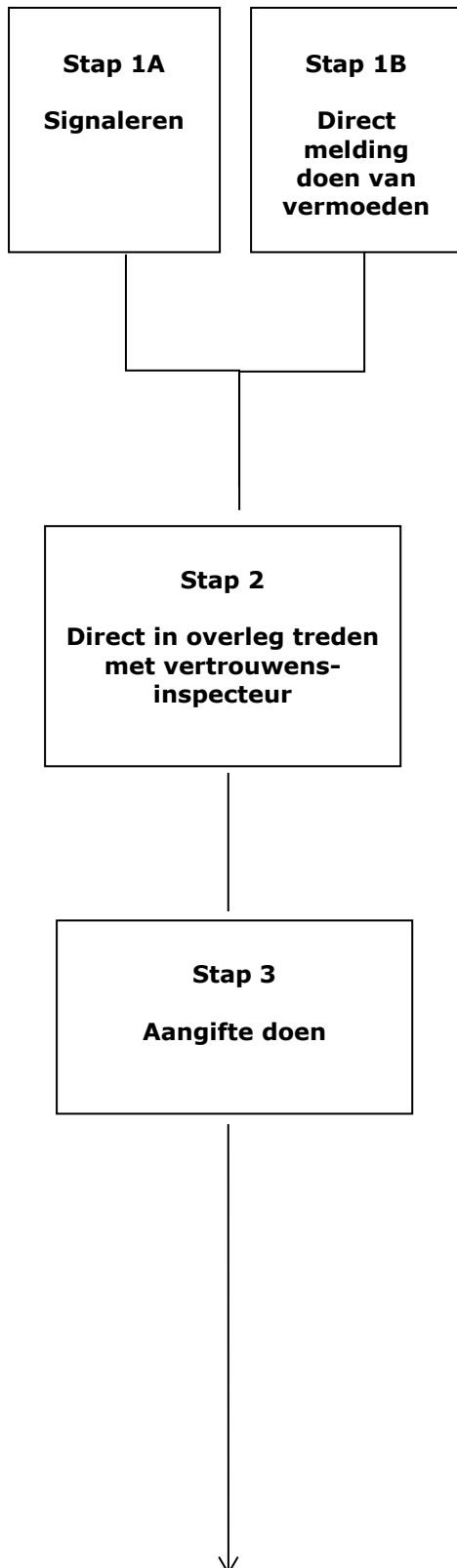
Interne evaluatie

Het is belangrijk dat de toepassing van de meldcode systematisch geëvalueerd wordt. Dit kan de kwaliteitsfunctionaris, samen met de directeur kwaliteit en pedagogiek op zich nemen. Aangeraden wordt dat de uitvoering van de evaluatie door een ander wordt gedaan dan degene die actief binnen het proces zelf is geweest. Zo nodig worden verbeteringen in afspraken en/of procedures aangebracht.

Geanonimiseerde gegevens met betrekking tot het vermoeden van kindermishandeling worden geregistreerd. Deze gegevens worden door de Raad van Bestuur op een centraal punt bewaard. De gegevens worden geregistreerd en bewaard om bijvoorbeeld in kaart te kunnen brengen hoe vaak vermoedens van kindermishandeling binnen de gehele kinderopvanglocatie voorkomen en op welke wijze daarmee wordt omgegaan.

Het is belangrijk dat de kinderopvanglocatie alles goed registreert. Alle gegevens die te maken hebben met het signaleren en handelen dienen schriftelijk te worden vastgelegd.

II. Route bij signalen van mogelijk geweld- of zedendelict door een collega jegens een kind

Stap 1A: Signaleren

De (pedagogisch) medewerker of bemiddelingsmedewerker:

- ▷ observeert;
- ▷ raadpleegt signalenlijst (zie apart document met bijlagen);
- ▷ registreert.

Stap 1B: Direct melden van vermoeden geweld- of zedendelict door een collega jegens een kind bij eigen leidinggevende. De (pedagogisch) medewerker of bemiddelingsmedewerker:

- ▷ meldt het vermoeden van een geweld- of zedendelict door een collega jegens een kind direct bij de leidinggevende. Deze licht de Raad van Bestuur in.

Stap 2: In overleg met vertrouwensinspecteur.

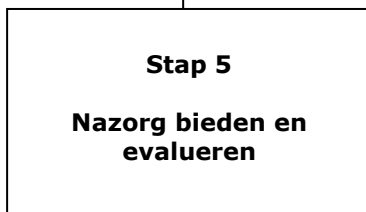
De directeur:

- ▷ legt contact met een vertrouwensinspecteur (overlegplicht) bij aanwijzingen dat een medewerker een geweld- of zedendelict begaat of heeft begaan jegens een kind;
- ▷ informeert de Raad van Bestuur en vormt een onderzoekscommissie;
- ▷ Volgt advies vertrouwensinspecteur over al dan niet doen van aangifte;
- ▷ registreert.

Stap 3: Aangifte doen

De directeur:

- ▷ doet bij redelijk vermoeden aangifte politie (aangifteplicht);
- ▷ Stelt de (pedagogisch) medewerker in ieder geval voor de duur van het onderzoek op non-actief
- ▷ legt, i.o.m. de onderzoekscommissie, een draaiboek aan;
- ▷ raadpleegt Veilig Thuis en /of GGD;
- ▷ regelt ondersteuning van kind en ouders;
- ▷ Wijst ouders op vertrouwenspersoon GGD;
- ▷ regelt ondersteuning van het team;
- ▷ bepaalt communicatie met en ondersteuning van andere ouders en kinderen van de locatie,
- ▷ bewaakt dat de oudercommissie geïnformeerd wordt en is alert op maatschappelijke onrust;
- ▷ volgt het ingestelde onderzoek van de politie;
- ▷ bepaalt omgang met pers en media
- ▷ registreert en informeert / houdt contact met Raad van Bestuur.

Stap 4: Handelen naar aanleiding van onderzoek van de politie
De Raad van Bestuur – in overleg met directeur

-
- ▷ rehabiliteert;
- ▷ geeft waarschuwing af;
- ▷ neemt arbeidsrechtelijke maatregelen⁵;
- ▷ communiceert met betrokken partijen en ouders van de locatie;
- ▷ registreert.

Stap 5: Nazorg bieden en evalueren
De Raad van Bestuur e/o directeur:

- ▷ biedt nazorg voor ouders en kinderen;
- ▷ biedt nazorg (pedagogisch) medewerkers;
- ▷ organiseert ouderavonden of;
- ▷ biedt anderszins nazorg voor betrokken ouders van de locatie;
- ▷ verwijst door naar externe hulp;
- ▷ evalueert de procedures;
- ▷ registreert.

Algemene toelichting

De meldplicht betekent dat een directeur wettelijk verplicht is om contact op te nemen met een vertrouwensinspecteur als op welke wijze dan ook over aanwijzingen beschikt wordt dat een collega een geweld- of zedendelict begaat of heeft begaan en een kind is hiervan het slachtoffer. De meldplicht geldt ook voor werknemers. Werknemers zijn verplicht om bij een reëel vermoeden dat een collega zich schuldig maakt aan een mogelijk geweld- of zedendelict jegens een kind dit meteen te melden bij hun werkgever.

Het is aan de directeur, in overleg met de Raad van Bestuur, om te regelen of zij zelf in contact treedt met de vertrouwensinspecteur of dat de Raad van bestuur of directeur kwaliteit en pedagogiek dat namens haar doet. Daar waar in dat geval directeur in deze route staat, kan ook de gedelegeerde persoon staan.

Melding door een medewerker over de Raad van Bestuur of directeur zelf

Indien een medewerker aanwijzingen heeft dat de Raad van Bestuur of directeur zelf een geweld- of zedendelict begaat (of heeft begaan) en een kind hiervan het slachtoffer is dan is de medewerker verplicht tot het doen van aangifte bij de politie.

Hij/zij kan hierover in overleg treden met de vertrouwensinspecteur. De vertrouwensinspecteur kan de medewerker begeleiden bij het doen van aangifte.

Melding door een ouder over een medewerker of directeur

Indien een ouder aanwijzingen heeft dat een medewerker of directeur zelf een geweld- of zedendelict begaat (of heeft begaan) en een kind hiervan het slachtoffer is dan kan de ouder contact opnemen met de vertrouwensinspecteur van de Inspectie van het Onderwijs. Hiernaast heeft de ouder de (reguliere) rechtsplicht om bij een redelijk vermoeden van een strafbaar feit aangifte te doen bij de politie. De vertrouwensinspecteur zal de ouder adviseren om contact op te nemen met de directeur. Betreft het vermoeden de directeur zelf dan is het advies om contact op te nemen met de Raad van Bestuur. De directeur is verplicht om de Raad van Bestuur op de hoogte te stellen van dit signaal. (Zie verder stap 2 onder het kopje aangifteplicht voor directeur.)

⁵ Voor gastouder en vrijwilliger: zie uitwerking in stap 4 van deze route

Melding door een ouder over een gastouder / volwassen huisgenoot

De situatie binnen de gastouderopvang wijkt af van de situatie in een kindercentrum, aangezien de gastouder alleen werkt, er in de meeste gevallen geen arbeidsrelatie is met Kinderopvang Thuis en regelmatig een volwassen huisgenoot aanwezig is in de woning waar de kinderen worden opgevangen. Hoewel de bemiddelingsmedewerker de gastouder begeleidt, komt deze tussen de twee en vier maal in de opvangsetting van de gastouder en is de kans op signalering door bemiddelingsmedewerker gering. De melding van een vermoeden van een mogelijk geweld- of zedenmisdrijf zal daarom in de praktijk vooral gedaan worden door de ouder. Zie verder het aparte document met bijlagen.

II Route bij signalen van mogelijk geweld- of zedendelict door een collega jegens een kind

Stap 1a: Signaleren

De (pedagogisch) medewerker of bemiddelingsmedewerker heeft een vermoeden of een signaal opgevangen of een ander laat doorschemeren dat er iets niet goed zit in de relatie tussen het kind en een collega werkzaam binnen de kinderopvanglocatie. Onder collega wordt volstaan een lid van de Raad van Bestuur, directeur, afdelingsmanager, bemiddelingsmedewerker, (pedagogisch) medewerker of vrijwilliger volgens de definitie in de definitielijst van deze meldcode.

Niet in alle gevallen waarin (pedagogisch) medewerkers menen dat er niet goed met kinderen wordt omgegaan door een collega, is er sprake van een mogelijk geweld- of zedendelict. Desondanks mag niet aan deze signalen voorbij worden gegaan en zal onderzocht moeten worden wat er bij het kind wordt gesignaleerd.

De (pedagogisch) medewerker of bemiddelingsmedewerker dient altijd direct de eigen leidinggevende op de hoogte te stellen van zijn twijfels en niet zelf een afweging te maken.

Vermoedens zijn er in uiteenlopende gradaties. Als de (pedagogisch) medewerker of bemiddelingsmedewerker zich met een dergelijk vermoeden (over een collega) geconfronteerd ziet, moeten de volgende acties ondernomen worden:

- ▷ Raadpleeg de signalenlijsten in het aparte document met bijlagen;
- ▷ Registreer dat wat is waargenomen;
- ▷ Leg het signaal direct neer bij de eigen leidinggevende (stap 1B van deze route).

Van belang is om betreffende signalen goed te registreren en te beschrijven. Tips over het registreren zijn te vinden in het aparte document met bijlagen.

Stap 1b: Direct melding doen bij vermoeden van geweld- of zedendelict jegens een kind bij eigen leidinggevende

Wanneer een (pedagogisch) medewerker of bemiddelingsmedewerker vermoedt dat een collega binnen de kinderopvanglocatie zich schuldig maakt aan kindermishandeling moet die medewerker dit direct melden bij de eigen leidinggevende.

In het stappenplan ligt vast dat een (pedagogisch) medewerker of een bemiddelingsmedewerker een mogelijk vermoeden van kindermishandeling door een collega direct meldt bij de eigen leidinggevende. Deze zorgt dat de Raad van Bestuur wordt ingelicht.

a. Melding door het kind

Als de melding van een geweld- of zedendelict afkomstig is van een kind, is opvang en steun voor het kind het eerste aandachtspunt. De (pedagogisch) medewerker bij wie het slachtoffer de klacht meldt, is verplicht dit meteen te melden bij de directeur. De (pedagogische) medewerker laat weten discreet te zullen handelen, maar belooft geen geheimhouding aan het kind. De directeur informeert de Raad van Bestuur. De Raad van Bestuur treedt direct in contact met een vertrouwensinspecteur (zie stap 2 van deze route). Naast Veilig Thuis worden zo nodig anderen ingeschakeld voor hulp. De ouders van het betrokken kind worden geïnformeerd. Aan de ouders wordt eveneens opvang en steun geboden. Het waarborgen van het gevoel van veiligheid van het kind is uitgangspunt.

b. Melding door de ouder

Als de melding van de ouders komt, zal deze melding altijd serieus genomen worden. Feiten en constatering zullen bij ouders nagevraagd worden. De (pedagogisch) medewerker geeft de melding direct (onverwijld) door aan de directeur en deze licht de Raad van Bestuur in. De Raad van Bestuur treedt direct in overleg met de vertrouwensinspecteur van de Inspectie van het Onderwijs (stap 2 van deze route). De ouder kan bij een redelijk vermoeden ook zelf contact opnemen met een vertrouwensinspecteur van de Inspectie van het Onderwijs.

c. Melding door derden

Als de melding van derden komt, dient uitgezocht te worden over welke informatie deze persoon/ personen precies beschikt/beschikken en waar deze informatie op is gebaseerd. De (pedagogisch) medewerker geeft de melding onverwijld door aan de directeur en deze informeert de Raad van Bestuur. De Raad van Bestuur is verplicht om in overleg te treden met een vertrouwensinspecteur van de Inspectie van het Onderwijs (zie stap 2 van deze route)

Melding over directeur

Wanneer de melding van toepassing is op de directeur dient door de constaterende (pedagogisch) medewerker direct de Raad van Bestuur te worden ingeschakeld.

Melding over de Raad van Bestuur

Een bijzondere situatie betreft het geval dat de klacht het gedrag van de Raad van Bestuur zelf betreft. Het gaat hierbij immers om de situatie waarin het niet meer mogelijk is om hogerop melding te doen. In dat geval is de constaterende (pedagogisch) medewerker verplicht om aangifte te doen bij de politie. De (pedagogisch) medewerker kan hierover in overleg treden met de vertrouwensinspecteur. De vertrouwensinspecteur kan de (pedagogisch) medewerker vervolgens begeleiden bij het doen van aangifte.

Deze stap dient zorgvuldig geregistreerd te worden.

Stap 2: In overleg treden met vertrouwensinspecteur

De directeur is verplicht om direct in overleg te treden met een vertrouwensinspecteur van de Inspectie van het Onderwijs.

Het is aan de directeur om te regelen of zij zelf in contact treedt met de vertrouwensinspecteur of dat de directeur kwaliteit en pedagogiek dat namens haar doet.

De directeur vormt zo snel mogelijk na de melding, in ieder geval dezelfde dag een commissie met betrokken verantwoordelijke medewerkers en eventueel externen. Denk aan: Raad van Bestuur, directeur kwaliteit en pedagogiek, HRM-specialist, wijkagent. Alle vervolgstappen, waaronder het contact leggen met de vertrouwensinspecteur, worden in de onderzoekscommissie met elkaar afgesproken.

De vertrouwensinspecteur gaat samen met de directeur na of er een redelijk vermoeden bestaat en adviseert de directeur over aangifte.

De directeur stelt samen met de onderzoekscommissie een intern onderzoek in. Wanneer er geen sprake is van een redelijk vermoeden, is nader onderzoek redelijkerwijs niet aan de orde. De directeur zal in gesprek gaan met betrokkenen om de mogelijk verstoorde werkhouding te herstellen. Indien de uitkomst is dat er een redelijk vermoeden bestaat dat er sprake is van een gewelds- of zedendelict dan heeft de directeur een aangifteplicht. De kinderen worden dan direct afgeschermd van de betrokken (pedagogisch) medewerker door deze op non-actief te stellen of te schorsen. De Raad van Bestuur neemt eventueel arbeidsrechtelijke maatregelen en deelt dit mee aan alle betrokkenen. Zie hiervoor ook de volgende stap in deze route.

De directeur is verantwoordelijk voor de registratie in deze stap.

Aangifteplicht voor directeur

Indien de directeur aangifte doet, treedt de vertrouwensinspecteur terug.

Indien de directeur of indien van toepassing Raad van Bestuur weigert om aangifte te doen terwijl de vertrouwensinspecteur concludeert dat er een redelijk vermoeden bestaat, geldt de volgende escalatieladder:

1. Coördinator vertrouwensinspecteurs van de Inspectie van het Onderwijs probeert de directeur / Raad van Bestuur te overreden;
2. Hoofdinspecteur van de Inspectie van het Onderwijs probeert de directeur / Raad van Bestuur te overreden;
3. Hoofdinspecteur van de Inspectie van het Onderwijs legt contact met de burgemeester (het college van B&W) van de betreffende gemeente;
4. De burgemeester zal de (zeden) politie inschakelen dan wel andere activiteiten vanuit zijn bevoegdheden initiëren.

Stap 3: Aangifte doen

Indien na het overleg met de vertrouwensinspecteur en ons intern onderzoek blijkt dat er een redelijk vermoeden bestaat dat er sprake is van een geweld- of zedendelict, dan heeft de directeur een meldplicht en doet aangifte bij de politie.

Als deze stap wordt gezet, is er vanzelfsprekend nog steeds geen sprake van 'schuld' van de (pedagogisch) medewerker over wie het vermoeden is geuit: 'beschuldigd' staat niet gelijk aan schuldig. De Raad van Bestuur wordt over alle stappen dus ook deze aangifte geconsulteerd / geïnformeerd.

In geval van een reëel vermoeden neemt de directeur in nauwe samenspraak met de Raad van Bestuur, naast het doen van aangifte, de volgende maatregelen:

- a. De (pedagogisch) medewerker wordt in ieder geval voor de duur van het onderzoek op non-actief ⁶ gesteld en er wordt ondersteuning voor hem/haar geregeld tijdens het klachtentrajec (verantwoordelijkheid RvB);
- b. Er wordt een draaiboek aangelegd;
- c. Raadplegen Veilig Thuis en/of lokale GGD;
- d. Regelen van opvang van kind(eren) en ouders.
- e. Informeren van de Raad van Commissarissen, Ondernemingsraad en overige interne en/of externe betrokkenen: medewerkers, oudercommissie, andere ouders, GGD, gemeente.

a. Stelt de (pedagogisch) medewerker in ieder geval voor de duur van het onderzoek op non-actief

In geval van een reëel vermoeden van een mogelijk geweld- of zedenmisdrijf, wordt de betreffende betrokken persoon in ieder geval voor de duur van het onderzoek op non-actief gesteld. De aangeklaagde heeft rechten die zijn vastgelegd in de interne klachtenregeling voor personeel. Het is correct de aangeklaagde tijdig te informeren over het feit dat er een klachtprocedure tegen hem/haar wordt gestart, te wijzen op hoor en wederhoor, bijstand en verweer en de beroep en bezwaar mogelijkheid.

In het geval dat het een gastouder betreft, is meestal geen sprake van een arbeidsrelatie tussen gastouder en Kinderopvang Thuis. De Raad van Bestuur?? dient, omdat het een vermoeden betreft, maatregelen te treffen die er voor zorgen dat de betreffende gastouder gedurende het onderzoek geen kinderen opvangt. Daarnaast dienen de maatregelen zodanig te zijn dat een gastouder eveneens gerehabiliteerd kan worden indien uit het onderzoek van de politie blijkt dat de vermoedens niet juist zijn. Ook is het van belang mee te nemen dat een gastouder bij meerdere Kinderopvang Thuis kan zijn ingeschreven. Bovenstaand geldt ook voor een vrijwilliger binnen de kinderopvangvoorziening.

b. Draaiboek aanleggen

De directeur, of degene die in opdracht van de directeur / Raad van Bestuur met deze taak is belast, draagt zorg voor een zorgvuldige procedure en legt een draaiboek aan. In het aparte document met bijlagen staan handvatten voor het aanleggen van een draaiboek.

c. Raadplegen Veilig Thuis en/of GGD

Veilig Thuis kan de kinderopvanglocatie adviseren en ondersteuning bieden. Ook de GGD kan worden geraadpleegd. Voor adressen van de lokale GGD zie de sociale kaart in deze meldcode (onderdeel V).

d. *Het regelen van opvang voor kind(eren) en ouders*

- ▷ Voor de ondersteuning voor het kind en de ouders kan een beroep worden gedaan op een instelling als de GGD of Veilig Thuis. (Het calamiteitenteam van) GGD is gespecialiseerd in het begeleiden van organisaties bij calamiteiten. In de regio Tilburg en in regio De Kempen kan ouders ondersteuning worden aangeboden via de **externe vertrouwenspersoon van GGD Hart voor Brabant: 088 – 36 86 759**. Zo nodig wordt er door de GGD-vertrouwenspersoon een doorverwijzing geregeld naar de plaatselijke GGD. In overleg met ouders en GGD en/of Veilig Thuis, wordt bezien of de opvang in de kinderopvanglocatie kan worden gecontinueerd dan wel dat er een andere oplossing moet worden geboden.
- ▷ De kinderopvanglocatie informeert ouders over de mogelijkheid aangifte te doen bij de politie.
- ▷ De directeur en / of Raad van Bestuur houdt contact, toont betrokkenheid en informeert de ouders regelmatig over de voortgang van het onderzoek en andere zaken die voor de ouders van belang zijn.
- ▷ De ouders van de overige kinderen worden geïnformeerd en waar nodig begeleid. Er kan gekozen worden om kinderen elders onder te brengen. Veilig Thuis kan worden ingeschakeld voor advies hoe bijvoorbeeld te handelen met de eigen kinderen van de (pedagogisch) medewerker.

e. *Informeren van de Raad van Commissarissen, Ondernemingsraad en overige interne en /of externe betrokkenen: medewerkers, oudercommissie, andere ouders, GGD, gemeente*

- ▷ Bij het informeren van Raad van Commissarissen door de Raad van Bestuur wordt vermeld dat het om een onderzoek gaat, dat nog niet is afgerond en dat men derhalve discreet met de informatie moet omgaan.

Als binnen een kinderopvanglocatie een incident plaatsvindt, is de kans groot dat ook de media hier van op de hoogte raken. Het is verstandig van tevoren zorgvuldig te overwegen hoe er wordt omgegaan met de pers. Op dat moment wordt Route IV gevolgd "Route bij dreigende (maatschappelijke) onrust" en wordt er een crisisteam samengesteld. (Zie ook het aparte document met bijlagen.)

De directeur kan, in overleg met de Raad van Bestuur en externen (bijv. gemeente of politie), besluiten om het incident te melden bij het **PSHI**-team: **PsychoSociale Hulp**verlening bij **I**ngrijpende gebeurtenissen. Een samenwerkingsverband van Slachtofferhulp, GGD, GGZ, Maatschappelijk Werk en de Politie. Of er daadwerkelijk wordt opgeschaald naar PSHI wordt na aanmelding beslist door de coördinator-PSHI.

Na het doen van aangifte stelt de politie in de regel een onderzoek in. De politie voert gesprekken met alle betrokkenen. Het initiatief voor het instellen van een onderzoek ligt bij de politie. De Raad van Bestuur dient het onderzoek van de politie te volgen en zelf geen stappen te ondernemen die indruisen tegen de bewijslast van de politie.

Stap 4: Handelen naar aanleiding van het onderzoek van de politie

Het onderzoek van de politie kan leiden tot verschillende uitkomsten. Afhankelijk van deze uitkomsten heeft de directeur in nauw overleg met de Raad van Bestuur verschillende mogelijkheden om te handelen.

- a. Rehabilitatie van (pedagogisch) medewerker⁷;
- b. Waarschuwing afgeven;
- c. Arbeidsrechtelijke maatregelen.

a. Rehabilitatie (pedagogisch) medewerker

De politie kan op grond van het verrichte onderzoek constateren dat er geen aanleiding is om aan te nemen dat sprake is van een geweld- of zedendelict. De betrokken (pedagogisch) medewerker, die voor de duur van het onderzoek geschorst of op non-actief was gesteld, wordt door de Raad van Bestuur in zijn functie in ere hersteld. In een dergelijke situatie moeten het belang van de (pedagogisch) medewerker en het algemeen belang worden afgewogen en zou het bijvoorbeeld wenselijk kunnen zijn de betreffende (pedagogisch) medewerker binnen de kinderopvanglocatie over te plaatsen.

Indien na het onderzoek van de politie blijkt dat er een klacht is ingediend op valse gronden, kan de Raad van Bestuur de betrokken (pedagogisch) medewerker een revalidatietraject aanbieden. De Raad van Bestuur kan dan tevens maatregelen nemen tegen degene, die valselyk een beschuldiging heeft geuit. Dit kan variëren van de eis dat excuses worden aangeboden, tot schorsing of tot verwijdering.

b. Waarschuwing afgeven

De directeur kan besluiten tot het geven van een schriftelijke waarschuwing, met de mededeling dat herhaling van het ongewenste gedrag arbeidsrechtelijke gevolgen heeft. Die waarschuwing kan dan worden opgenomen in het personeelsdossier.

c. Arbeidsrechtelijke maatregelen

Wanneer de directeur – of indien van toepassing de Raad van Bestuur - constateert dat er - op grond van het verrichte onderzoek van de politie - aanleiding is om aan te nemen dat kindermishandeling heeft plaatsgevonden, neemt de Raad van Bestuur in samenspraak met de directeur maatregelen van arbeidsrechtelijke aard, zoals ontslag wegens een dringende reden op grond van art. 677 en art. 678 boek 7 BW, of ontbinding van de arbeidsovereenkomst via de kantonrechter (art. 685 boek 7 BW).

In het geval dat het een gastouder betreft, dient de overeenkomst tussen het Kinderopvang Thuis en de gastouder per direct te worden beëindigd, evenals de overeenkomst tussen de gastouder en ouder. In geval er een arbeidsovereenkomst bestaat tussen de gastouder en ouder, dan geldt ontslag zoals boven beschreven.

In het geval dat het een vrijwilliger betreft, wordt de samenwerking per direct opgezegd.

Alle beslissingen worden zorgvuldig afgewogen binnen het onderzoekscommissie en zorgvuldig geregistreerd door de Raad van Bestuur.

⁷ Hier kan ook gastouder of vrijwilliger worden gelezen

Stap 5: Nazorg bieden en evalueren

Het is belangrijk dat de kinderopvanglocatie nazorg biedt aan alle betrokkenen. Ook het evalueren van de genomen stappen is belangrijk om in mogelijke toekomstige situaties adequaat te kunnen handelen.

Nazorg

Nazorg aan betrokken ouders en hun kinderen kan geboden worden door middel van ouderavonden, het uitnodigen van deskundigen daarbij of specifieke doorverwijzing. De kinderopvanglocatie kan zich hier in laten adviseren door de GGD. Voor de kinderen kan als dit nodig is, of als de ouders van de kinderen dit nodig achten extra hulp worden ingezet.

Het is belangrijk om bijzondere aandacht te hebben voor de psychische belasting van de overige (pedagogisch) medewerkers naar aanleiding van bovenstaand traject. Wanneer er getuigen zijn onder de (pedagogisch) medewerkers kan met hen apart worden besproken wat nodig is om het gebeurde te verwerken. Bij hen kunnen gevoelens van onmacht, verdriet, schaamte en schuldgevoel een rol spelen. Andere (pedagogisch) medewerkers kunnen ook kampen met deze gevoelens. Hier kan aandacht aan worden besteed in het team en daar waar nodig individueel.

Het is verstandig om ook in deze fase van nazorg te overwegen hoe er wordt omgegaan met de media (bijv. pers). Zo nodig wordt Route IV gevolgd "*Route bij dreigende (maatschappelijke) onrust*". Zie Stap 3 blz. 28.

Evalueren

Het is belangrijk het gehele proces en de verschillende stappen te evalueren. Dit is de verantwoordelijkheid van de directeur in samenspraak met de Raad van Bestuur .

- ▷ De directeur evalueert met medewerkers dat wat gebeurd is en de procedures die zijn gevolgd.
- ▷ Zo nodig wordt de zaak doorgesproken met andere betrokkenen.
- ▷ Zo nodig worden verbeteringen in afspraken en/of procedures aangebracht.
- ▷ Geanonimiseerde gegevens met betrekking tot het vermoeden van kindermishandeling worden geregistreerd. Deze gegevens worden door de Raad van Bestuur op een centraal punt bewaard.
- ▷ Blijf alert op signalen. Mogelijk zijn er meer slachtoffers.

III. Route bij signalen van seksueel grensoverschrijdend gedrag tussen kinderen onderling

Stap 1: In kaart brengen van signalen

De (pedagogisch) medewerker:

- ▷ observeert;
- ▷ raadpleegt signalenlijst (zie apart document met bijlagen);
- ▷ spreek kinderen op grensoverschrijdend gedrag aan;
- ▷ bespreekt signalen met collega's en de directeur;
- ▷ registreert.

Stap 2: Melden van het gedrag bij directeur en ouders

De (pedagogisch) medewerker:

- ▷ meldt het gedrag bij directeur;
- ▷ brengt de ouders van de betrokken kinderen op de hoogte.

Stap 3: Beoordelen ernst van het gedrag

De directeur:

- ▷ gaat zo snel mogelijk in gesprek met ouders van zowel het kind dat gedrag vertoont als met de ouders van de kinderen die met het gedrag geconfronteerd worden over het gedrag;
- ▷ bespreekt het incident in een IKO;
- ▷ raadpleegt zo nodig GGD en/of Veilig Thuis;
- ▷ taxeert de ernst van het gedrag:
 - ▷ *licht seksueel grensoverschrijdend gedrag*: bespreken in het team. Afspreken hoe te bespreken met de kinderen;
 - ▷ *matig seksueel grensoverschrijdend gedrag*: bespreken in het team, waarschuwing voor het kind, inschakelen hulp (bijv. vertrouwenspersoon GGD) voor ouders e/o team;
 - ▷ *ernstig seksueel grensoverschrijdend gedrag*: direct ingrijpen vereist, informeren Raad van Bestuur en maatregelen conform stap 4;
- ▷ registreert in het kinddossier.

Stap 4: Maatregelen nemen

De directeur:

- ▷ stelt een intern onderzoek in;
- ▷ schakelt experts in zoals GGD en Veilig Thuis;
- ▷ organiseert zorg voor alle betrokken kinderen en ouders;
- ▷ initieert vervolgesprek met ouders van kind dat gedrag vertoont én met de ouders van kinderen die geconfronteerd werden met het gedrag over de te nemen maatregelen.
- ▷ Bewaakt communicatie met derden: ouders, oudercommissie, school, wijk, media en is alert op maatschappelijke onrust
- ▷ Informeert Raad van Bestuur

**Stap 5
Handelen**

**Stap 6
Nazorg bieden en
evalueren**

Stap 5: Handelen

De directeur :

- ▷ beslist naar aanleiding van het onderzoek over de opvang van het kind dat het gedrag heeft vertoond. Zo nodig in nauw overleg met Raad van Bestuur.

Stap 6: Nazorg bieden en evalueren

De directeur:

- ▷ biedt nazorg voor ouders, kinderen en (pedagogisch) medewerkers;
- ▷ organiseert ouderavonden;
- ▷ verwijst door naar externe hulp;
- ▷ evalueert de procedures en registreert.

III Route bij signalen van seksueel grensoverschrijdend gedrag tussen kinderen onderling

Stap 1: In kaart brengen van signalen

Wanneer er signalen zijn dat een kind of meerdere kinderen seksueel grensoverschrijdend gedrag hebben vertoond en dat een ander kind hier mee geconfronteerd is of slachtoffer van is geworden, is het belangrijk dat deze signalen in kaart worden gebracht en goed geïnterpreteerd worden. Soms zal iets vrij duidelijk zijn aan te merken als ontoelaatbare handeling, maar vaker zal het gaan om minder duidelijke signalen die niet direct te duiden zijn.

Het is belangrijk om deze signalen serieus te nemen. De (pedagogisch) medewerkers kunnen met elkaar onderzoeken wat zij bij de kinderen merken. Door met collega's te overleggen en van gedachten te wisselen, kan een signaal beter worden beoordeeld. De volgende acties kunnen helpen de signalen te onderbouwen:

- ▷ Raadpleeg de signalenlijst uit het aparte document met bijlagen.
- ▷ Bespreek de signalen met collega's.
- ▷ Vraag een gesprek aan met de directeur.

Leg de mogelijke signalen vast in het kinddossier. Zie in het aparte document met bijlagen. Als de (pedagogisch) medewerker vervolgens twijfelt of concludeert dat er sprake is van seksueel grensoverschrijdend gedrag dan is het belangrijk dit te melden bij de directeur conform stap 2.

Spreek kinderen wel altijd op hun gedrag aan! Wijs op de gedragsregels op jouw locatie. Bepaal wat wel of niet kan, wees daar duidelijk in maar maak het niet te zwaar. Handel volgens de uitgangspunten in ons **Beleid Omgaan met Lichamelijkheid en Seksualiteit**.

Stap 2: Melden van het gedrag

(Pedagogisch) medewerkers melden signalen van seksueel grensoverschrijdend gedrag van of tussen kinderen direct bij de directeur.

Ook worden de ouders van de betrokken kinderen die zelfde dag op de hoogte gebracht. Het is belangrijk dat de kinderopvanglocatie alles goed registreert in een kinddossier. Alle gegevens die te maken hebben met het signaleren en handelen, dienen schriftelijk te worden vastgelegd.

Stap 3: Beoordelen ernst van het gedrag

De directeur is verantwoordelijk voor een eerste beoordeling van de voorgelegde situatie. Daarbij is een IKO een belangrijke stap. Met intern en extern deskundigen wordt het incident besproken en wordt een eerste weging gedaan van de ernst van het gedrag. Vooraf aan het IKO is (zijn) de (pedagogisch) medewerker(s) die het gedrag heeft (hebben) gemeld gehoord. In het IKO kan worden besproken of de GGD of Veilig Thuis al zal worden ingeschakeld of dat het kind kan worden besproken in een zorgteam.

Wanneer wordt geconstateerd dat er geen sprake is van leeftijdsadequaat gezond gedrag, wordt gecategoriseerd hoe ernstig het gedrag is. Bij alle vormen van seksueel grensoverschrijdend gedrag dienen de ouders van zowel het kind dat het gedrag vertoont als het kind dat met het gedrag is geconfronteerd, te worden geïnformeerd. Daarnaast dient bij alle vormen gekeken te worden of het seksueel overschrijdende gedrag een signaal is van onderliggende problematiek.

Er kan geconstateerd worden dat er sprake is van:

- ▷ licht seksueel grensoverschrijdend gedrag;
- ▷ matig seksueel grensoverschrijdend gedrag;
- ▷ ernstig seksueel grensoverschrijdend gedrag.

Licht seksueel grensoverschrijdend gedrag kan worden gezien als een noodzakelijke stap om normen en waarden te leren kennen en zal bij veel kinderen op bepaalde momenten in de ontwikkeling voorkomen. Het is belangrijk dat de (pedagogisch) medewerker dit gedrag herkent, begrenst, er zo min mogelijk beladen maar duidelijk op reageert en het bespreekt met ouders. Kennis van een normale (seksuele) ontwikkeling is van belang. Zie ook ons *Beleid Omgaan met Lichamelijke en Seksualiteit* of vraag als team ondersteuning bij deskundigheidsbevordering.

Matig seksueel grensoverschrijdend gedrag is ontoelaatbaar; het is belangrijk om een duidelijk verbod in te stellen. Aan het kind moet uitgelegd worden dat dit gedrag niet mag en waarom dit niet mag. De betrokken kinderen kunnen in de groep geobserveerd worden. Belangrijk is dat er met de kinderen gecommuniceerd blijft worden en dat ouders actief betrokken worden. De directeur overlegt in het IKO wie ouders en / of het team kan ondersteunen. Bijvoorbeeld de externe vertrouwenspersoon van de GGD als gesprekspartner voor ouders (088 – 36 86 759). Een inhoudsdeskundige van de GGD kan het team ondersteunen of bijvoorbeeld een ouderavond mee helpen organiseren als er grotere bekendheid is onder meerdere ouders van het incident op de locatie.

Ernstig seksueel grensoverschrijdend gedrag vereist dat er direct wordt ingegrepen. Er moeten maatregelen genomen worden die kunnen garanderen dat het gedrag niet meer kan voorvallen. De Raad van Bestuur dient ingelicht te worden om verdere stappen te kunnen ondernemen. De Raad van Bestuur is eindverantwoordelijk voor alle interne en externe communicatie. De directeur kwaliteit en pedagogiek, lid van het IKO, kan hierin adviseren en begeleiden. Bij ernstig seksueel grensoverschrijdend gedrag dient stap 4 te worden ingezet en wordt een crisisteam samengesteld. Zie hiervoor Route IV: "*Route bij dreigende (maatschappelijke) onrust*".

Ook voor deze stap geldt, dat alle signalen en stappen goed vastgelegd worden in het kinddossier.

Stap 4: Maatregelen nemen

De directeur bepaalt welke maatregelen genomen moeten worden wanneer er sprake is van ernstig seksueel grensoverschrijdend gedrag. En informeert de Raad van Bestuur en overlegt.

De volgende maatregelen kunnen worden genomen:

- a. Het instellen van een intern onderzoek. Het is belangrijk nauw samen te werken met expertorganisaties zoals Veilig Thuis, het IKO en de GGD. Bij ernstige zaken is het aan te bevelen een onderzoeksteam te vormen waar vertegenwoordigers van de kinderopvanglocatie en externe deskundigen deel van kunnen uitmaken. Dit onderzoeksteam kan het incident onderzoeken en de directeur advies geven hoe te handelen en te communiceren. Het aanleggen van een draaiboek kan structuur bieden bij de uitvoer van het onderzoek. In het document met bijlagen staan handvatten voor het aanleggen van een draaiboek. Zie ook Route II.
- b. Het regelen van ondersteuning van het kind en ouders.
- c. Aanbieden van excuses voor falend toezicht/onveilige situatie vanuit de kinderopvang. Hierbij wordt tevens aangegeven dat onderzocht wordt hoe verbeteringen binnen de kinderopvanglocatie kunnen worden doorgevoerd om mogelijke herhaling te voorkomen.
- d. Aanbieden van opvang en professionele hulp voor alle kinderen en hun ouders die op welke wijze dan ook betrokken zijn geweest bij het grensoverschrijdende (seksuele) gedrag. Emotionele begeleiding van de direct betrokken ouders is noodzakelijk.
- e. Indien een kind seksueel grensoverschrijdende handelingen heeft uitgevoerd bij een ander kind dan is het belangrijk gesprekken te voeren met beide partijen ouders en gezamenlijk te komen tot oplossingen. Creëer van beide partijen ouders 'bezorgde ouders' en zoek naar een gezamenlijk belang. De kinderopvanglocatie vertegenwoordigt de belangen van alle kinderen. Dat kan betekenen dat de kinderopvanglocatie beslissingen neemt die één van beide partijen niet zint. De kinderopvanglocatie kan tegen het volgende dilemma oplopen: gaat een kind van de kinderopvang af of niet? En is dat op basis van een besluit van de kinderopvanglocatie of van de ouders (opzeggen plaatsingsovereenkomst)? Belangrijk is de ouders altijd te informeren over de gemaakte keuze en deze te beargumenteren.
- f. Afscherming van het kind dat het grensoverschrijdende gedrag heeft vertoond.

De directeur draagt zorg voor een zorgvuldige procedure en registreert dit in het betreffende dossier.

Soms ontstaat er onrust bij ouders ondanks het zorgvuldig volgen van de procedure. Het is belangrijk om direct en adequaat te reageren op de eerste signalen van onrust en Route IV: "*Route bij dreigende (maatschappelijke) onrust*" in te zetten.

Stap 5: Handelen en nazorg bieden

De beoordeling van het incident en het advies uit het (eventuele) interne onderzoek kunnen leiden tot verschillende uitkomsten. Op basis daarvan heeft de directeur, in afstemming met de Raad van Bestuur, verschillende mogelijkheden om te handelen richting het kind dat het seksueel grensoverschrijdende gedrag heeft vertoond.

a) *Het kind blijft op de groep*

Wanneer de directeur constateert dat op grond van het verrichte onderzoek geen aanleiding is aan te nemen dat het gedrag zich zal herhalen of dat de aanwezigheid van het kind bedreigend is voor andere kinderen kan, in overleg met betrokken ouders, besloten worden het kind binnen de betreffende groep van de kinderopvanglocatie te laten.

b) *Het kind gaat naar een andere groep, een andere locatie of een andere kinderopvangorganisatie*

De directeur kan besluiten dat het in het belang is van het kind / de kinderen die met het gedrag geconfronteerd zijn, dat het kind naar een andere groep gaat, naar een andere locatie of naar een andere kinderopvangorganisatie gaat. De directeur kan ouders adviseren en eventueel contact opnemen met een andere locatie / organisatie. Ook kunnen ouders zelf besluiten dat hun kind naar een andere locatie / kinderopvangorganisatie gaat.

c) *Het inzetten van hulp*

Met advies van de GGD en / of Veilig Thuis en in overleg met de ouders kan hulpverlening voor het kind worden ingezet.

d) *Melding bij Veilig Thuis*

De directeur doet een melding bij Veilig Thuis. Het gedrag van het kind kan namelijk ook op andere problematiek wijzen.

Informeel personeel persoonlijk. Informeer andere betrokkenen zo spoedig mogelijk over het seksueel overschrijdende gedrag middels een brief of (ouder)bijeenkomst. De directeur is verantwoordelijk voor nazorg en evaluatie.

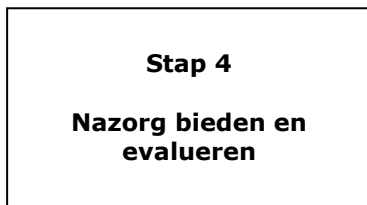
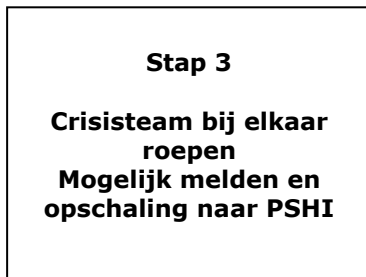
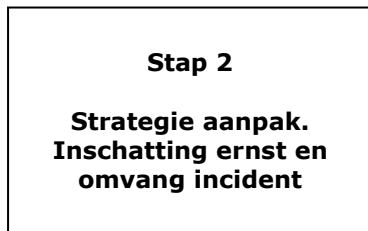
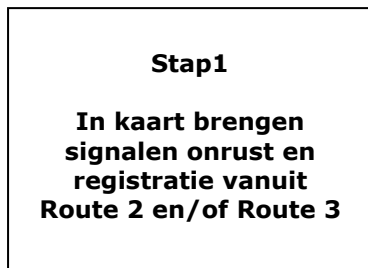
Er kan informatie worden gegeven over de maatregelen die getroffen zijn voor het kind of de kinderen die met het gedrag geconfronteerd werden. Ook kan aangegeven worden welke maatregelen er voor het kind dat het gedrag vertoonde zijn genomen en het verloop van het onderzoek. In een IKO kan de directeur advies en ondersteuning vragen bij nazorgactiviteiten.

Als bij een kinderopvanglocatie een incident plaatsvindt, is er een kans dat de media hiervan op de hoogte raken. Het is verstandig van tevoren zorgvuldig te overwegen hoe hiermee zal worden omgegaan. Zie route IV van deze Meldcode en het document met bijlagen.

Evalueer het gehele proces en de verschillende stappen.

- De directeur evalueert met (pedagogisch) medewerkers en eventueel andere betrokkenen wat er is gebeurd en de procedures die zijn gevolgd.
- Zo nodig wordt de zaak doorgesproken met andere betrokkenen.
- De directeur informeert de Raad van Bestuur over uitkomsten en conclusies
- Zo nodig worden verbeteringen in afspraken en/of procedures aangebracht.
- Geanonimiseerde gegevens met betrekking tot seksueel grensoverschrijdend gedrag worden geregistreerd en door de Raad van Bestuur op een centraal punt bewaard.

IV. Route bij dreigende (maatschappelijke) onrust

Stap 1: In kaart brengen signalen onrust en registratie vanuit Route 2 en/of Route 3

De directeur:

- Erkent melder(s) in hun melding en verzamelt de signalen;
- betreft de Raad van Bestuur bij verdere besluitvorming
- Bespreekt wie nog meer op de hoogte moeten zijn;
- Bespreekt vervolgstappen op basis van uitkomsten/stand van zaken Route 2 en/of Route 3
- Bespreekt terughoudendheid in communicatie.

Stap 2: Strategie aanpak. Inschatting grootte incident.

De directeur:

- Legt contact met externe deskundige(n): samen strategie bepalen op basis inschatting ernst en omvang incident;
- Stelt bij dreigende onrust een crisisteam met externe deskundigen samen;
- Registreert.

Stap 3: Crisisteam overleg. Mogelijk melden en opschaling PSHI.

De directeur ism de Raad van Bestuur:

- vormt van een crisisteam;
- crisisteam maakt adhv BOB-methode (beeldvorming, oordeelsvorming, besluitvorming) een pva / draaiboek;
- besluit al dan niet melden bij PSHI;
- Communicatieplan naar betrokkenen: goede afweging naar wie en hoe; Regelt perscontacten/perswoordvoerder;
- Regelt ondersteuning ouders: inzet externe vertrouwenspersoon GGD;
- Waar nodig: organiseert bijeenkomst om objectieve informatie uit te wisselen en onrust te kanaliseren;
- registreert;
- Bij opschaling PSHI: regie naar PSHI.

Stap 4: Nazorg bieden en evalueren

De directeur ism Raad van Bestuur:

- biedt nazorg voor ouders en kinderen;
- biedt nazorg beroepskrachten;
- organiseert informatie/thema-avonden voor ouders;
- verwijst ouders door naar externe hulp;
- evalueert de procedures;
- registreert.

Route bij dreigende (maatschappelijke) onrust

Stap 1: In kaart brengen signalen en registratie vanuit Route 2 en/of Route 3

De signalen over onrust bij ouders komen direct of via de (pedagogisch) medewerker terecht bij de directeur die dit meteen voorlegt aan de Raad van Bestuur. De signalen worden in kaart gebracht door de directeur en Raad van bestuur en aangevuld met registratiegegevens vanuit Route 2 en/of Route 3.

Bij een signaal, een melding of (dreigende) klacht m.b.t. seksueel grensoverschrijdend gedrag tussen kinderen onderling wordt Route II ingezet. Bij betrokkenheid van een personeelslid wordt Route III ingezet. Ondanks het zorgvuldig handelen volgens de aangegeven stappen kan onrust ontstaan bij ouders (en personeel). Om te voorkómen dat er onrust ontstaat is het belangrijk dat er bij de eerste signalen van onrust direct, tactvol, snel en weloverwogen gereageerd wordt.

In eerste instantie zal het de directeur zijn bij wie de signalen binnenkomen. Dan moet direct, snel en duidelijk gereageerd worden naar de betrokkenen.

Taken van de directeur bij signalen van onrust bij ouders:

- p Laat de melder(s) zijn/haar verhaal kort vertellen;
- p Geeft aan de melder(s) aan dat de melding serieus wordt opgepakt;
- p Informeert bij de melder(s) wie er nog meer op de hoogte zijn;
- p Bespreekt terughoudendheid in communicatie in belang van kind(eren);
- p Vraagt de melder(s) het verhaal tot nader bericht niet verder te verspreiden;
- p Is alert op: erkenning – openheid – duidelijkheid en snelheid (zie doc. *Stappen 1ste gesprek bij melding grensoverschrijdend gedrag*);
- p Bespreekt met de melder(s) dat dezelfde dag nog contact wordt opgenomen. Let op: Koppel ook terug als dit niet lukt en geef aan wanneer opnieuw gebeld wordt!

Logboek

Datum:	Van:	Tot:
Persoon:	Telefoon / Mail / Face to Face	
Functie:		
Telefoonnummer:		
Inhoud communicatie (<i>Wat was de vraag? Met wie is overlegd? Wat is daarvan het resultaat? Wat is geadviseerd? Welke afspraken zijn gemaakt? Welke stappen zijn gezet?</i>):		

De directeur neemt direct contact op met de Raad van Bestuur. Het is belangrijk om onrustsignalen serieus te nemen en deze te registreren. Raad van bestuur en directeur bespreken samen wat naar welke betrokkenen gecommuniceerd wordt (ouders, oudercommissie, Ondernemingsraad, scholen en andere samenwerkingspartners). Wees eenduidig in het WAT en HOE op de korte termijn!

De directeur verzamelt alle registratiegegevens vanuit de ingezette Route 2 en/of Route 3. De Raad van Bestuur vervult hierbij een belangrijke ondersteunende rol.

Stap 2: Strategie aanpak op basis van inschatting ernst en omvang incident.

Op basis van signalen over onrust en registratiegegevens vanuit ingezette Route 2 en/of 3 maken de directeur, de Raad van Bestuur en externe deskundige een inschatting van de grootte van het incident. Op basis van deze inschatting wordt de strategie bepaald.

Een externe deskundige kan ouders begeleiden en ondersteunen tijdens het klachtentraject en het bevoegd gezag gevraagd en ongevraagd adviseren. Aanvullend valt te denken aan de jeugdarts of –verpleegkundige van de GGD die werkzaam zijn als extern vertrouwenspersoon. Het gaat daarbij over problemen rondom de ontwikkeling van kinderen of ongewenst seksueel gedrag. Ook individuele hulpvragen rondom kinderen kunnen bij deze externen worden weggelegd. De externe vertrouwenspersoon van de GGD is te bereiken voor vragen via 073-6404090. Voor het personeel is er een interne vertrouwenspersoon beschikbaar. Namen zijn op Infonet te vinden. Er kan ook altijd contact gezocht worden met de **vertrouwenspersoon van de GGD** voor ondersteuning van het team: **088 – 36 86 759**.

Het is belangrijk alles goed registreren. Alle gegevens die te maken hebben met het signaleren en handelen dienen schriftelijk te worden vastgelegd. Gespreksverslagen kunnen door betrokkenen worden ondertekend zoals ook bij Route I, II en III.

Blijft het bij contacten met de direct betrokkenen en is er geen sprake van uitbreiding van onrust onder de andere ouders, dan worden de gemaakte afspraken voor ondersteuning met de betrokken ouders nagekomen. Het is dan niet nodig een crisisteam samen te stellen.

Soms zijn er onvoorziene ontwikkelingen of lopen de emoties hoog op en ontstaat er een situatie van dreigende maatschappelijke onrust. Dan gaat de aanpak verder bij stap 3.

Een melding van seksueel ongewenst gedrag kan, naast de grote gevolgen die het voor de opvang heeft, ook invloed hebben op de (wijde) omgeving. De gebeurtenis, met de gevolgen, kan zorgen voor maatschappelijke onrust in een wijk of binnen een gemeenschap. De angst en onzekerheid van de slachtoffers en betrokkenen wordt hierdoor onnodig groter. Datzelfde geldt als instanties hulp aanbieden en die activiteiten niet met elkaar afstemmen. Bij (kans op) maatschappelijke onrust en om overhaaste en ongecoördineerde acties en reacties te voorkomen, wordt geadviseerd om contact op te nemen met het **PSHI-team (Psycho Sociale Hulpverlening bij Ingrijpende gebeurtenissen)**. Het PSHI-team is een samenwerkingsverband van Slachtofferhulp, GGD, GGZ, maatschappelijk werk en politie. Of er wordt opgeschaald naar PSHI en er daadwerkelijk een PSHI-team bijeen komt wordt, na aanmelding, beslist door de coördinator PSHI (GGD: 073-6404090) in samenspraak met één van de vaste PSHI-partners.

Stap 3: Crisisteam bij elkaar roepen.

De directeur roept i.s.m. de Raad van Bestuur een crisisteam bij elkaar om goed gecoördineerde acties uit te zetten. De directeur, Raad van Bestuur en externe deskundige(n) nemen altijd plaats in dit crisisteam. Andere personen die deel uit kunnen maken van het crisisteam zijn bijvoorbeeld de HRM-specialist, de directeur kwaliteit en pedagogiek, de kwaliteitsfunctionaris of de externe vertrouwenspersoon van de GGD.

Als de ernst en omvang van het incident als hoog wordt ingeschat kan het van belang zijn om bij (kans op) maatschappelijke onrust contact op te nemen met het PSHI-team. De voorzitter van dit team bepaalt in samenspraak met zijn/haar achterban of opschaling noodzakelijk is. Wanneer het PSHI-team betrokken wordt neemt deze de regie van het crisisteam over. Soms gaan ontwikkelingen bij een groep ouders zo snel dat er brede maatschappelijke onrust ontstaat. Dan neemt het PSHI-team vanaf het begin de regie en sluiten relevante vertegenwoordigers vanuit onze organisatie aan bij het samengestelde PSHI-crisisteam.

Taken crisisteam

- ▷ Inschatting maken van de ernst en omvang van het incident;
- ▷ BOB- methode: beeldvorming, oordeelsvorming, besluitvorming;
- ▷ Plan van aanpak maken: afspraken over algemene, preventieve en curatieve acties;
- ▷ Communicatie met betrokkenen. Goede afweging maken Wat naar Wie gecommuniceerd wordt: direct betrokken ouders en medewerker(s) op de groep, personeel van andere groep(en) op de locatie, overige kinderen, overige ouders, oudercommissie, OR, RvB, dependances of samenwerkende locaties, samenwerkende scholen of zorgpartners, overige externen.
- ▷ Noodzaak en vorm nazorg bepalen, organiseren en vastleggen (zie stap 4)
- ▷ Registratie in logboek

De BOB-methode biedt in drie fases structuur aan het overleg

In de Beeldvormende fase worden het probleem en de doelstelling gedefinieerd, zodat voor ieder duidelijk is wat het overleg moet opleveren. Dit is de fase van verhelderende vragen. Wat is er nog onduidelijk en welke informatie is nog nodig voor mogelijke oplossingen?.

De Oordeelsvormende fase is erop gericht om oplossingen uit te wisselen en de daarbij behorende consequenties te benoemen. Eerst worden mogelijke oplossingen en bijbehorende consequenties kort en bondig genoemd (zonder discussie). Daarna worden afwegingen gemaakt en consequenties nader besproken die leiden tot een selectie van bruikbare oplossingen waarna een besluit genomen kan worden.

De Besluitvormende fase richt zich op het nemen van het besluit. Hiervoor kan zo nodig een beslismatrix gebruikt worden waarbij een weging van argumenten een te nemen besluit kan onderbouwen. Na het nemen van het besluit wordt: wie, wat, waar, wanneer en hoe ingevuld. Er worden afspraken gemaakt over de wijze waarop de uitvoering van het besluit wordt bewaakt, geëvalueerd en zo nodig bijgestuurd.

Communicatie

Het crisisteam gaat na wie geïnformeerd moet worden over de aanpak van het incident:

1. *Informeren team* (denk ook aan afwezig/ziek personeel)
Geef in eerste instantie alleen de hoogst noodzakelijke informatie. Draai niet om de feiten heen. Blijf bij de feiten. Versluiting heeft vaak negatieve gevolgen. Bij twijfel of onduidelijkheid moet dat expliciet worden gesteld. Vertel over de afspraken en de aanpak;
2. *Informeren van ouders en oudercommissie*
Informeert de ouders van betreffende groep middels een brief. Informeert de oudercommissie en maak afspraken over vervolcontact. Besluit hoe de ouders van kinderen van andere groepen op de locatie geïnformeerd worden, bijv. via de website of mail van de locatie. Geef informatie over de gebeurtenis, de maatregelen die zijn en/of worden genomen en namen van de contactpersoon / personen binnen de kinderopvang.
3. *Informeren andere betrokkenen*
Denk aan bijvoorbeeld basisschool van het betrokken kind, een basisschool of andere (jeugd)voorziening in hetzelfde gebouw of waar mee wordt samengewerkt;
4. *Informatieve team- en/of ouderbijeenkomst*
Beslis of een informatieve team- en/of ouderbijeenkomst nodig is. Deze afweging kan het beste gemaakt worden in samenspraak met een extern deskundige. Bijv. externe vertrouwenspersoon van de GGD of de jeugdarts of jeugdverpleegkundige van de GGD.

Stap 4: Nazorg bieden en evalueren

Crisisteam met directeur borgen de nazorg en evalueren het proces.

Nazorg

- ▷ Let op signalen bij kinderen.
Let op risicokinderen, zoals kinderen die eerder te maken hebben gehad met opvallend gedrag. Overleg met de ouders over het gedrag van de direct betrokken kinderen op de opvang en thuis. Is er reden voor bezorgdheid? Moet er (opnieuw) hulpverlening worden ingeschakeld?
- ▷ Versterk de ouders in hun opvoedende rol.
Meer dan wie ook zullen zij kunnen bijdragen aan een goede verwerking van de vervelende gebeurtenissen door hun kind. Organiseer zo nodig samen met deskundigen een ouderavond over weerbaarheid van kinderen en hoe ouders daaraan kunnen bijdragen. Dit kan het gevoel van machteloosheid bij ouders verminderen.
- ▷ Kijk samen met deskundigen hoe de opvang van het team gerealiseerd kan worden. Ook zij hebben te maken gekregen met een ongewenste situatie. Geef personeelsleden die veel moeite hebben met de verwerking individuele begeleiding (bedrijfsarts). Overleg met professionele hulpverleners.
- ▷ Zorg voor ondersteuning van een onterecht beschuldigd personeelslid en kijk of een rehabilitatietraject nodig is.
- ▷ Registreer en evalueer.

V. Verantwoordelijkheden in het scheppen van randvoorwaarden voor een veilig werk- en meldklimaat

Om het voor (pedagogisch) medewerkers / gastouders mogelijk te maken in een veilig werkklimaat huiselijk geweld en kindermishandeling te signaleren en de stappen van de meldcode te kunnen zetten, draagt de **Raad van Bestuur** er zorg voor dat:

De directeur, in samenwerking met de kwaliteitsfunctionaris:

- ▷ deze meldcode opneemt in het veiligheid- en gezondheidsbeleid van de kinderopvanglocatie;
- ▷ deskundigheidsbevordering opneemt in het scholingsplan en teamoverleg op locatie;
- ▷ zo nodig trainingen en andere vormen van deskundigheidsbevordering voor (pedagogisch) medewerkers initieert, zodat zij voldoende kennis en vaardigheden ontwikkelen en ook op peil houden voor het signaleren van huiselijk geweld en kindermishandeling en voor het zetten van de stappen van de meldcode;
- ▷ de meldcode en bijbehorende routes laat aansluiten op de werkprocessen binnen de eigen locatie;
- ▷ ervoor zorgt dat er voldoende deskundigen intern en extern beschikbaar zijn om de (pedagogisch) medewerkers te kunnen ondersteunen bij het signaleren en het zetten van de stappen van de meldcode;
- ▷ de werking van de meldcode regelmatig evalueert en zo nodig acties in gang zet om de toepassing van de meldcode te optimaliseren;
- ▷ binnen de kinderopvanglocatie en in de kring van ouders (oudercommissie) bekendheid geeft aan het doel en de inhoud van de meldcode;
- ▷ afspraken maakt over de wijze waarop de **Raad van Bestuur** haar (pedagogisch) medewerkers zal ondersteunen als zij door ouders in of buiten rechte worden aangesproken op de wijze waarop zij de meldcode toepassen;
- ▷ afspraken maakt over de wijze waarop de directeur ism de **Raad van Bestuur** de verantwoordelijkheid opschaalt indien de signalering en verwijzing voor een kind stagneert;
- ▷ samen met de **Raad van Bestuur** eindverantwoordelijkheid draagt voor de uitvoering van de meldcode;
- ▷ investeert in de opleidingen voor aankomend beroepsbeoefenaren (bijv. stagiaires): zorgt voor kennis en vaardigheden inzake het herkennen van en omgaan met een vermoeden van seksueel misbruik, waarbij de ontwikkeling van de seksualiteit van kinderen en het bespreekbaar maken van de eigen normen en waarden aan de orde komt;
- ▷ investeert in nascholing van zittend personeel op de eigen locatie: zorgt voor kennis en vaardigheden inzake het herkennen van en omgaan met een vermoeden van seksueel misbruik, waarbij de ontwikkeling van de seksualiteit van kinderen en het bespreekbaar maken van de eigen normen en waarden aan de orde komt;
- ▷ investeert in een open aanspreekcultuur binnen haar locaties: zorgt voor een open cultuur waarbinnen op professionele wijze reflectie op normen en waarden, werkwijze en handelen plaatsvindt;
- ▷ investeert in een goede 'zorgstructuur' binnen haar locaties: zorgt voor voldoende lucht in teams, vertrouwenspersonen, vertrouwenscommissie (als van toepassing), structurele agendering, bij- en nascholing, etc.
- ▷ [zorgt en bewaakt dat stappen die zijn en worden gezet bij signaleren kindermishandeling e/o huiselijk geweld goed \(kunnen\) worden gedocumenteerd, geregistreerd en vastgelegd in de kind dossiers op locatie. Waarbij de uitgangspunten van de AVG en ons privacy beleid en reglement leidend zijn en worden gerespecteerd.](#)

De kwaliteitsfunctionaris en de directeur kwaliteit en pedagogiek:

- ▷ als aandachtsfunctionarissen huiselijk geweld en kindermishandeling kunnen worden aangesproken;
- ▷ als vraagbaak functioneren binnen de kinderopvanglocatie voor algemene informatie over (de meldcode) kindermishandeling;
- ▷ [scholing en deskundigheidsbevordering kindermishandeling en huiselijk geweld opnemen in het scholingsbeleid](#);
- ▷ [vormen van jaarlijkse scholing en deskundigheidsbevordering mee organiseren en aanbieden, samen met en ter ondersteuning van directeuren](#);
- ▷ [minimaal eenmaal per jaar een overleg met de Raad van Bestuur hebben, bijv. op basis van een jaarverslag, om te bezien op welke wijze de implementatie en de werking van de meldcode in het komend jaar kan worden bevorderd en welk aandeel de Raad van Bestuur en de aandachtsfunctionaris hierin zullen hebben](#).
- ▷ [scholing van de medewerkers bespreken in het jaarlijks overleg, zoals hierboven bedoeld, de aandachtsfunctionaris adviseert over de wijze waarop de Raad van Bestuur in het komend jaar vorm zou kunnen geven aan zijn in de wet vastgelegde verantwoordelijkheid voor scholing van de medewerkers die met de meldcode moeten werken](#).
- ▷ signalen herkennen die kunnen wijzen op kindermishandeling of huiselijk geweld;
- ▷ kennis hebben van de stappen volgens de meldcode;
- ▷ taken vaststellen van een ieder (wie doet wat wanneer) en deze in de meldcode vastlegt;
- ▷ de sociale kaart in de meldcode invullen;
- ▷ deelnemen aan het IKO;
- ▷ de aansluiting van de meldcode op de werkprocessen bewaken
- ▷ de aansluiting van de meldcode op de zorgstructuur bewaken;
- ▷ samenwerkingsafspraken vastleggen met ketenpartners;
- ▷ de uitvoering van de meldcode coördineren bij een vermoeden van huiselijk geweld en/of kindermishandeling;
- ▷ waken over de veiligheid van het kind bij het nemen van beslissingen;
- ▷ zo nodig contact op laten nemen met Veilig Thuis voor advies of melding;
- ▷ de genomen stappen evalueren met betrokkenen;
- ▷ toezien op zorgvuldige omgang met de privacy van het betreffende gezin;
- ▷ toezien op dossiervorming en verslaglegging.

De (pedagogisch) medewerker / gastouder:

- ▷ signalen herkent die kunnen wijzen op kindermishandeling of huiselijk geweld;
- ▷ overlegt met de directeur of bemiddelingsmedewerker bij zorg over een kind aan de hand van waargenomen signalen die kunnen wijzen op kindermishandeling of huiselijk geweld;
- ▷ afspraken uitvoert die zijn voortgekomen uit het kindgericht groepsoverleg op locatie, overleg met de directeur e/o het IKO, zoals observeren of een gesprek met de ouder;
- ▷ de resultaten bespreekt van deze ondernomen stappen met de collega's, de directeur of bemiddelingsmedewerker.

De interne vertrouwenspersoon

- ▷ op verzoek van medewerkers zelf vertrouwelijk in gesprek kan gaan bij situaties van ongewenst gedrag en onheuse bejegening of contact wat afwijkt van onze algemene fatsoensnormen;
- ▷ met de medewerker mee denkt en advies geeft;
- ▷ kan ondersteunen bij hoe zaken bespreekbaar te maken bij de leidinggevende e/o andere betrokkenen;
- ▷ op verzoek van de medewerker zelf in gesprek kan gaan met andere betrokkenen;
- ▷ kan ondersteunen bij het indienen van een formele klacht;
- ▷ de privacy en vertrouwelijkheid van de gesprekken waarborgt;
- ▷ er voor zorgt dat ze zichzelf goed toegankelijk, vindbaar en bereikbaar maakt (zie Infonet)

De externe vertrouwenspersoon van de GGD

- ▷ medewerkers kan adviseren bij vragen of over een mogelijke melding.
- ▷ ouders kan ondersteunen en begeleiden als zij dit willen.
Ouders kunnen zelf contact opnemen met de externe GGD-vertrouwenspersoon.
- ▷ na kan gaan of bemiddeling voldoende oplossing biedt, of dat de klachtprocedure moet worden gestart.
- ▷ desgewenst de klagende ouder kan begeleiden bij de verdere procedure en bijstand verlenen bij het doen van aangifte bij politie of justitie.
- ▷ de Raad bestuur gevraagd en ongevraagd kan adviseren.
- ▷ alle acties registreert in een logboek.

In aanvulling op bovenstaande is de **Raad van Bestuur** ervoor verantwoordelijk dat:

- ▷ er een klachtenregeling is die bekend wordt gemaakt aan personeelsleden en ouders (zie Infonet);
- ▷ er ondersteuning en begeleiding wordt geregeld voor een aangeklaagd personeelslid bij hoor en wederhoor, verweer, beroep en bezwaar. De HRM-specialist kan dit verzorgen in opdracht van de Raad van Bestuur;
- ▷ een interne vertrouwenspersoon is aangesteld voor meldingen van ongewenst gedrag op locaties tussen volwassenen onderling, bijv. tussen medewerkers of in contacten met ouders (zie Infonet);

De Raad van Bestuur, directeuren, afdelingsmanagers, bemiddelingsmedewerkers, (pedagogisch) medewerkers en gastouders zijn *niet* verantwoordelijk voor:

- ▷ het vaststellen of er al dan niet sprake is van kindermishandeling of huiselijk geweld;
- ▷ het verlenen van professionele hulp aan ouder of kind (begeleiding).

VI. Sociale kaart

Sociale kaart Tilburg:

Organisatie	Contact
Politie alarmnummer	112
Politie Tilburg Bureau Binnenstad Bureau Wilhelminapark Bureau Tilburg Noord (+ Oisterwijk) Bureau Rijen (Gilze, Rijen, Dongen)	Stationsstraat 22 Tilburg Wilhelminapark 6 Tilburg Brucknerlaan 18 Tilburg Anne Frankplein 1 Rijen
Veilig Thuis Midden-Brabant Kinder mishandeling	Spoorlaan 448 / Postbus 16 5038 CH Tilburg / 5000 AA Tilburg info@veiligthuismiddenbrabant.nl Telefoonnummer voor professionals: 013 - 75 16 789 Landelijke nummer Veilig Thuis te bellen: 0800 - 2000
Instituut Maatschappelijk Werk (IMW) Maatschappelijk werk, Jeugdhulp	5000 AC Tilburg 013-5952710 www.imwtilburg.nl Via deze link kunnen de vestigingen en contactadressen worden gevonden: http://www.imwtilburg.nl/locaties
Vertrouwensinspecteur van de Inspectie van het Onderwijs	Vertrouwensinspecteur Telefoonnummer: 0900 - 11 13 111 <i>Voor professionals in de kinderopvang die een vermoeden hebben van seksueel misbruik of intimidatie of een vermoeden hebben van geweld tegen kinderen tijdens de opvang.</i>
GGD Hart van Brabant Gezondheid, opgroeien en opvoeden	Ringbaan West 227 5037 PC Tilburg Algemeen telefoonnr. 0900 - 463 64 43 www.ggdhvb.nl Externe Vertrouwenspersoon GGD 088 - 368 67 59

<p>GGZ Breburg</p> <p>Ondersteuning en behandeling voor mensen met psychiatrische klachten</p>	<p>Tel: 088 - 016 16 16 info@ggzbreburg.nl www.ggzbreburg.nl</p> <p>Bezoekadres Lage Witsiebaan 4 5042 DA Tilburg</p> <p>Postadres Postbus 770 5000 AT Tilburg</p>
<p>Jeugdbescherming Brabant</p> <p>Voor kinderen tot 18 jaar met ernstige opvoedings- en opgroei problemen.</p>	<p>Bureau Jeugdzorg Alleenhouderstraat 25 5041 LC Tilburg 013-4620300</p> <p><u>Gilze en Rijen:</u> Informatie over jeugdzorg via website gemeente: www.gilzerijen.nl/jeugdhulp Telefoonnummer: 140161</p> <p>https://www.jeugdbeschermingbrabant.nl/</p>
<p>Integrale Vroeghulp Midden-Brabant</p> <p><i>Bij zorgen over de ontwikkeling of het gedrag van het kind, maar u weet niet wie u daarbij kan helpen.</i></p>	<p>Ringbaan West 227 5037 PC Tilburg www.integralevroeghulp.nl</p> <p>Telefoon: 088-4653900 E-mailadres: info@integralevroeghulpmmb.nl</p>
<p>IKO Intern Kindgericht Overleg</p>	<p>Contactpersoon Afdeling kwaliteit en pedagogiek, Beleidsmedewerker kwaliteit Telefoonnummer: 013-5840509 Kwaliteit@sbkinderopvang.nl</p> <p>Ringbaan Oost 240 5018 HC Tilburg</p>
<p>Het Nederlands Jeugdinstituut</p>	<p>https://www.nji.nl/ www.NJi.nl/kindermishandeling</p>
<p>Gemeente Tilburg</p>	<p>Sociale kaart: t-helpt.nl</p>
<p>Bureau slachtofferhulp</p>	<p>Website: www.slachtofferhulp.nl Telefoonnummer: 0900-0101</p>
<p>Kindertelefoon</p>	<p>0800 – 0432 Chat is ook mogelijk www.kindertelefoon.nl</p>

Sociale kaart

De Kempen:

Organisatie	Contact
Politie alarmnummer	112
Politie regio De Kempen Bureau Tongelre Bureau Stratum Bureau Valkenswaard Bureau Veldhoven-Waarle	Aalsterweg 290 Eindhoven Aalsterweg 290 Eindhoven Waalreseweg 5 Valkenswaard Geer 10 Veldhoven Algemeen telefoonnummer 0900 – 8844
Veilig thuis Midden-Brabant Kindermishandeling	Bezoekadres: Veiligheidshuis Brabant Zuidoost Smalstraat 2 5701 NX Helmond Telefoon 0492 – 58 79 87 (algemeen) of 0492 – 508410 (alléén voor professionals!) Website: http://vhhbzo.nl/partners/veiligthuis/ Email: info@vhhbzo.nl landelijke nummer Veilig Thuis: 0800 – 2000 www.vooreenveiligthuis.nl
Vertrouwensinspecteur van de Inspectie van het Onderwijs Voor professionals in de kinderopvang die een vermoeden hebben van seksueel misbruik of intimidatie of een vermoeden hebben van geweld tegen kinderen tijdens de opvang.	Vertrouwensinspecteur Telefoonnummer: 0900 – 11 13 111
Maatschappelijk werk	Eindhoven De Lumensgroep/Welzijn Eindhoven www.lumensindebuurt.nl Don Boscostraat 4 5611 KW Eindhoven Postbus 2077 5600 CB Eindhoven Telefoon: 040 - 219 33 00 Waalre en Valkenswaard (de Dommelen-regio) De Lumensgroep www.lumensindebuurt.nl Verschillende vestigingen op basis van de hulpvraag Telefoon: 040 - 219 33 00 (centrale nummer in Eindhoven)

<p>Jeugd en gezin Waalre</p> <p>Voor vragen over de opvoeding van het kind, leerplicht, inkomensondersteuning of mantelzorg kun je hier terecht.</p>	<p>Waalre: Centrum Maatschappelijke Deelname (CMD) Adres: Laan van Diepenvoorde 32, 5582 LA Waalre Telefoonnummer 040- 22 82 500.</p> <p>Website: https://www.waalre.nl/inwoners-en-ondernemers/centrum-voor-maatschappelijke-deelname-cmd.html</p>
<p>Jeugd en gezin Valkenswaard</p> <p>Het Centrum voor Jeugd en Gezin is bedoeld voor kinderen, jongeren (tot 18 jaar, in sommige gevallen tot 23 jaar) en hun ouders. Je kunt met al je vragen over opgroeien, opvoeden, de zorg voor een kind of ondersteuning bij problemen binnen het gezin terecht bij het CJG.</p>	<p><u>Heeze-Leende en Valkenswaard (CJG)</u></p> <p>Heeze-Leende: 040 - 224 15 32 Valkenswaard: 040 - 2083 666 Cranendonck: 0495 - 43 12 34</p> <p>Telefonisch op alle werkdagen bereikbaar tijdens telefonisch spreekuur.</p> <p>https://www.heeze-leende.nl/zorg-welzijn-en-werk/centrum-voor-jeugd-en-gezin_42689?pk_campaign=Redirects&pk_kwd=CJG</p>
<p>Jeugd en gezin Eindhoven</p> <p>Voor jeugdhulp en opvoedondersteuning kun je hier terecht.</p>	<p><u>Eindhoven</u></p> <p>De taken van CJG Eindhoven zijn ondergebracht bij WIJ Eindhoven, zie de website https://wijeindhoven.nl/nl/wat/opvoeden</p>
<p>GGD Jeugdgezondheidszorg</p>	<p>Hoofdlocatie:</p> <p>Gebouw De Witte Dame Clausplein 10 5611 XP Eindhoven Algemeen telefoonnr.: 088 - 0031 100 Lokale vestigingen in Helmond, High Tech Campus en Valkenswaard</p> <p><u>Externe Vertrouwenspersoon GGD Hart voor Brabant,</u> ook beschikbaar voor Kempen locaties! 088 - 36 86 759</p>
<p>GGZ</p> <p>GGZ regio Eindhoven</p>	<p>Bezoekadres</p> <p>Landgoed De Grote Beek Dr. Poetlaan 40 5626 ND Eindhoven</p> <p>Telefoon en e-mail</p> <p>T: (040) 297 01 70 E: info@ggze.nl</p>
<p>Vroeghulp</p>	<p><i>Vroeghulp is ondergebracht bij:</i></p> <p>MEE Zuidoost Brabant locatie Eindhoven De Kempen Postbus 44015 5604 LA EINDHOVEN</p> <p>Bezoekadres:</p>

	<p>Laan van Diepenvoorde 37-43 5582 LA WAALRE</p> <p>MEE Zuidoost Brabant locatie Helmond Postbus 6055 5700 ET HELMOND Bezoekadres: Baroniehof 169a 5709 HL HELMOND</p> <p>ZuidZorg (thuiszorg) Postbus 2160 5500 BD VELDHOVEN</p> <p>Website: www.vroeghulpzuidoostbrabant.nl E-mail: info@vroeghulpzuidoostbrabant.nl Tel: 088 -633 09 62</p>
IKO Intern Kindgericht Overleg	<p>Contactpersoon Afdeling kwaliteit en pedagogiek, Beleidsmedewerker kwaliteit</p> <p>Telefoonnummer: 013-5840509 Kwaliteit@sbkinderopvang.nl</p> <p>Ringbaan Oost 240 5018 HC Tilburg</p>
Het Nederlands Jeugdinstuut	<p>https://www.nji.nl/ www.NJi.nl/kindermishandeling</p>
Bureau slachtofferhulp	<p>Website: www.slachtofferhulp.nl Telefoonnummer: 0900-0101</p>
Kindertelefoon	<p>0800 – 0432 Chat is ook mogelijk www.kindertelefoon.nl</p>